

Mazkur Tarmoq jamoa kelishuvi (keyingi o‘rinlarda “Kelishuv” deb ataladi) O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki bilan O‘zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi o‘rtasida ushbu bank tarmog⁴ ini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlarini, mehnat shartlari va unga haq to‘lashni hamda unda mehnat qilayotgan barcha xodimlaming mehnatga oid munosabatlarini tartibga soluvchi me’yoriy hujjatdir.

I. UMUMIY QOIDALAR

1. O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki (keyingi o‘rinlarda “Ish beruvchi”/“Bank” deb ataladi) ijtimoiy sheriklikni rivojlantirish maqsadida O‘zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi (keyingi o‘rinlarda “Kengash” deb ataladi) bilan Bank tizimidagi muassasalar xodimlarining mehnat, ish haqi, ulaming ish bilan bandligi va ijtimoiy kafolatlari borasida muzokaralar olib borish, Kelishuv va jamoa shartnomalarini tuzish huquqini qo‘llab-quwatlaydi hamda ushbu tizimdagи xodimlaming yagona vakillik organi sifatida Kasaba uyushmasini tan oladi.

2. Tarmoq jamoa kelishuvi O‘zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi, “Aholi bandligi to‘g‘risida”gi, “Mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi, “Kasaba uyushmalari to‘g‘risida”gi Qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi, O‘zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi, O‘zbekiston Ish beruvchilar konfederatsiyasi o‘rtasida ijtimoiy-iqtisodiy masalalar bo‘yicha 2023-2025-yillar uchun imzolangan Bosh jamoa kelishuvi va boshqa me’yoriy - huquqiy hujjatlar asosida ishlab chiqilgan bo‘lib, undagi shartlar tizimda faoliyat yuritayotgan barcha xodimlaming ijtimoiy-iqtisodiy huquqlari va imtiyozlarining eng past darajasini kafolatlaydi.

3. Ish beruvchi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi, O‘zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi, O‘zbekiston Ish beruvchilar konfederatsiyasi o‘rtasida ijtimoiy-iqtisodiy masalalar bo‘yicha 2023-2025 yillar uchun Bosh jamoa kelishuvi talablaridan kelib chiqib, quyidagilami amalga oshirishni o‘z zimmasiga oladi:

- mehnat qonunchiligi buzilishining oldini olish borasida kasaba uyushmalari bilan tizimli hamkorlikni ta’miniash;
- ishonch telefonlari tarmog⁴ ini kengaytirish orqali ijtimoiy — mehnat masalalari yuzasidan aholi bilan Qayta aloqa mexanizmini yanada takomillashtirish;
- tizimda Xalqaro mehnat tashkilotining asos soluvchi Konvensiyalariga rioya etishga doir choralar tizimini har yili tahlil qilib borish;
- Xalqaro Mehnat Tashkilotining quyidagi Konvensiyalariga og‘ishmay rioya etilishini ta’minalash:

“Zo‘raki yoki majburiy mehnat to‘g‘risida”gi 29-sun Konvensiyasi va shu Konvensiyaga Bayonnomasi;

- “Qirq soatlik ish haftasi to‘g‘risida”gi 47-sun;
- “Haq to‘lanadigan ta’til to‘g‘risida”gi 52-sun;
- “Mehnat inspeksiyasi to‘g‘risida”gi 81-sun;
- “Birlashmalar erkinligi va kasaba uyushmalariga birlashish huquqini himoya qilish to‘g‘risida”gi 87-sun;
- “Jamoa muzokaralarini tashkil etish va yuritish huquqi prinsiplarini qo‘llash to‘g‘risida”gi 98-sun;
- “Teng ahamiyatli mehnat uchun erkaklar va xotin-qizlarga teng haq to‘lash to‘g‘risida”gi 100-sun;
- “Onalikni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi 103-sun;
- “Majburiy mehnatni tugatish to‘g‘risida”gi 105-sun;
- “Mehnat va ish turlari sohasida kamsitishlar to‘g‘risida”gi 111-sun;
- “Ish bilan ta’minalash sohasidagi siyosat to‘g‘risida”gi 122-sun;
- “Qishloq xo‘jaligida mehnat inspeksiyasi to‘g‘risida”gi 129-sun;

- “Mehnatkashlaming vakillari to⁴g⁴risida”gi 135-son;
- “Ishga qabul qilish uchun eng kichik yosh to‘g‘risida”gi 138-son;
- “Xalqaro mehnat normalari qo⁴llanilishiga ko⁴maklashish uchun uch tomonlama maslahatlashuvlar to‘g‘risida”gi 144-son;
- “Jamoa muzokaralarini olib borish to⁴g⁴risida”gi 154-son;
- “Bolalar mehnatining og‘ir shakllarini taqiqlash va yo‘q qilishga doir shoshilinch choralar to⁴g‘risida”gi 182-son;
- “Mehnat xavfsizligi va gigienasiga ko⁴maklashish asoslari to⁴g⁴risida”gi 187-son.
4. Taraflar kasaba uyushmasi a’zolik badallarini Kengash Ustavi va Jamoa shartnomasiga asosan tegishli tarkibiy bo⁴linma orqali pul o⁴tkazish yo⁴li bilan tegishli Kasaba uyushmasi hisob raqamiga o⁴tkazishni maqsadga muvofiq deb hisoblaydilar.
5. Taraflar bank tizimida yangi tahrirdagi Mehnat kodeksini amaliyotga keng joriy qilish borasida mehnat sohasidagi me’yoriy hujjatlar (shu jumladan, jamoa kelishuvlari va jamoa shartnomalari)ni qayta ko⁴rib chiqish, o⁴zgartirish va qo⁴shimchalar kiritish yoki yangi normalami qabul qilish, shuningdek, xodimlaming yangi tahrirdagi Mehnat kodeksi haqida xabardorligini oshirish bo‘yicha tegishli ishlami amalga oshiradilar.
6. Taraflar ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalari, ishonch telefonlari va sayyor qabullar orqali xodimlami ijtimoiy-mehnat masalalari yuzasidan xabardor etib boradilar.
7. Taraflar mehnat qonunchiligi buzilishining oldini olish borasida o⁴zaro tizimli hamkorlikni amalga oshiradilar.

II. MEHNAT ShARTNOMASI, BANDLIK KAFOLATLARI

8. Ish beruvchi:
- xodimlami mehnat shartnomasiga asosan ish bilan ta’minlaydi, ularga qulay va xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratadi;
- xodimlami o⁴z mehnat majburiyatlarini bajarishi uchun zarur bo⁴lgan asbob-uskunalar, texnik hujjatlar va boshqa vositalar bilan ta’minlaydi;
- qonunda belgilangan tartibda xodimlaming vakillari bilan jamoa muzokaralarini olib boradi, shuningdek jamoa shartnomasini tuzadi;
- xodimlaming vakillariga ushbu kelishuv va jamoa shartnomasini tuzish hamda ulaming bajarilishi ustidan nazoratni amalga oshirish uchun zarur bo⁴lgan to⁴liq va ishonchli axborotni taqdim etadi;
- xodimlaming o⁴z mehnat majburiyatlarini bajarishi bilan bog⁴liq bo⁴lgan maishiy ehtiyojlari ta’milanishini amalga oshiradi;
- Mehnat kodeksining 136-moddasiga muvofiq xodim mehnat shartnomasida shart qilib ko‘rsatilgan mehnat vazifasiga ko‘ra ishni davom ettirayotganda ish beruvchidan mehnat shartlarini o‘zgartirish bo⁴yicha talabini o⁴z vaqtida ko⁴rib chiqadi;
- Mehnat kodeksining 166-moddasiga muvofiq xodimlami ishdan bo⁴shatish to⁴g⁴risida axborot taqdim etadi;

Mehnat kodeksining 173-moddasiga muvofiq mehnat shartnomasi bekor qilinganda xodimlami ishdan bo'shatish nafaqasini to'laydi;

ushbu Kodeksning 119-moddasining birinchi va ikkinchi qismlariga muvofiq ishga qabul qilishni qonunga xilof ravishda rad etishga yo'l qo'ymaydi;

ushbu Kodeksning 99-moddasiga muvofiq ish o'rinarining belgilangan eng kam soni hisobiga shaxslami ishga joylashtiradi;

ushbu Kodeksning 165-moddasiga muvofiq xodimlami mehnat shartnomasini bekor qilish to'g'risida ogohlantiradi;

ushbu Kodeksning 144-moddasiga muvofiq xodimning ish o'rnini boshqa ishga o'tkazish tartibida saqlash choralarini ko'radi;

mehnat shartnomasi ushbu Kodeksning 100-moddasi birinchi, ikkinchi va uchinchi qismlariga muvofiq alohida asoslarga ko'ra bekor qilinganda o'rtacha oylik ish haqini ishga joylashtirish davrida saqlab qoladi;

taklif etilgan shaxslarga ushbu Kodeksning 101-moddasiga muvofiq kafolatlar beradi;

o'zi bilan tuzilgan mehnat shartnomasi ushbu Kodeksning 102-moddasiga muvofiq alohida asoslarga ko'ra bekor qilingan xodimlami qayta ishga qabul qiladi;

Bank sohasining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda, iqtisodiyot sohasidagi jinoyatlar uchun sudlangan, shu jumladan sudlanganligi tugallangan va sudlanganligi olib tashlangan shaxslar ishga qabul qilinmaydi;

xodim bilan tuzilgan mehnat shartnomasi intizomiy jazo chorasi sifatida ish beruvchining tashabbusiga ko'ra bekor qilingan hollarda, shuningdek, aybli harakatlami sodir etib, biroq o'z xoxishiga ko'ra mehnat shartnomasi bekor qilingan hollarda, keyinchalik mazkur xodimni bank tizimiga ishga qabul qilinishiga yo'l qo'yilmaydi;

ushbu Kodeksning 78-moddasiga binoan jamoa shartnomasi kuchga kirganidan keyin o'n kundan kechiktirmay xodimlami jamoa shartnomasi bilan imzo qo'ydirib tanishtiradi;

shuningdek, mehnat shartnomasini tuzishda ishga qabul qilinayotgan xodimni Kasaba uyushma qo'mitasi raisi (tashkilotchisi) va jamoa shartnomasi bilan imzo qo'ydirib tanishtiradi;

ushbu Kelishuv va jamoa shartnomasiga muvofiq qo'shimcha kafolatlar beradi.

9. Mehnat kodeksining 129-moddasida nomlari keltirilgan xodimlar toifalaridan tashqari y ana quyidagi shaxslar ishga qabul qilinganda dastlabki sinov belgilanmaydi:

O'zbekiston Respublikasida belgilab qo'yilgan mehnatga haq to'lashning eng kam miqdoriga teng ish haqi o'matilgan shaxslarga;

oilasida yagona boquvchi bo'lган shaxslarga;

"Ayollar daftari", "Yoshlar daftari" va "Temir daftar"da ro'yxatda turgan xodimlarga.

10. **Ish beruvchi** kamida ikki oy oldin **Kasaba uyushmasi qo'mitasiga** xodimlar ommaviy ravishda ishdan bo'shatilishi mumkinligi haqida axborot taqdim etadi va ishdan bo'shatish oqibatlarini yumshatishga qaratilgan maslahatlashuvlar o'tkazadi.

Kasaba uyushmasi qo'mitasi ish beruvchining xodimlami ommaviy ravishda ishdan bo'shatilish haqidagi qarorini olti oygacha bo'lган muddatga to'xtatib turish to'g'risidagi taklifni mahalliy davlat hokimiyati organlariga ko'rib chiqish uchun kiritish huquqiga ega.

Ish beruvchi har bir xodimning kelgusida ishdan bo'shatilishi to'g'risidagi ma'lumotlami uning kasbi, mutaxassisligi, malakasini va mehnatiga haq to'lash miqdorini ko'rsatgan holda ikki oydan kechiktirmay "Yagona milliy mehnat tizimi" idoralararo dasturiy-apparat

majmuasiga kiritish orqali mahalliy mehnat organi e'tiboriga ham yetkazadi.

11. Jamoa shartnomasini tuzish paytida xodimlar uchun belgilanadigan ijtimoiy kafolatlami ushbu Kelishuvda belgilanganidan kam bo'lmasligini ta'minlash majburiyati Ish beruvchi zimmasiga yuklanadi.

12. Xodimlaming ijtimoiy-iqtisodiy huquq va manfaatlariga daxldor kasaba uyushmasi taqdimnomasini Ish beruvchi o⁴n besh kun muddatda ko⁴rib chiqib, natijasi haqida unga yozma ravishda xabar beradi.

Ish beruvchi kasaba uyushmasining xodimlaming ijtimoiy-iqtisodiy huquq va manfaatlariga taalluqli bo⁴lgan me'yoriy - huquqiy hujjatlar talablarining buzilishi haqidagi bildirgisida bayon etilgan holatlami bartaraf etishda kasaba uyushmasiga ko'maklashadi.

13. Xodimlar bilan mehnat shartnomasini kasaba uyushmasi qo'mitasining oldindan roziligini olmay turib Ish beruvchining tashabbusi bilan bekor qilishga yo⁴l qo'yilmaydi (Mehnat kodeksining 164-moddasi).

Mehnat shartnomasi:

korxona tugatilishi munosabati bilan;

Mehnat kodeksining 161-moddasi ikkinchi qismida nazarda tutilgan istalgan asoslardan biriga ko'ra tashkilot rahbari, alohida tarkibiy bo'linma rahbari bilan;

bank Boshqaruvi nomenklaturasidagi rahbarlar hamda bosh buxgalterlar bilan tuzilgan mehnat shartnomasi Mehnat kodeksining 161-moddasi ikkinchi qismida nazarda tutilgan asoslardan biriga ko'ra;

tashkilot mulkdori o'zgarganligi munosabati bilan Mehnat kodeksi 489-moddasi birinchi qismining 1-bandiga muvofiq tashkilot rahbari, uning o⁴rinbosarlari, bosh buxgalter va tashkilotning alohida bo'linmasi rahbari bilan bekor qilingan taqdirda Kasaba uyushmasi qo⁴mitasining roziligini olish talab etilmaydi.

14. Mehnat shartnomasini ish beruvchining tashabbusi bilan bekor qilish haqida kasaba uyushmasi qo'mitasiga kiritilgan taqdimnomasi O'zbekiston kasaba uyushmalar Federatsiyasi Ijroiya Qo'mitasining 2021 yil 19 martdagи 2-37 "s" sonli qarori bilan tasdiqlangan "Kasaba uyushmasi organlarida mehnat shartnomasini ish beruvchining tashabbusiga ko⁴ra bekor qilish to'g'risidagi taqdimnomasini ko'rib chiqish tartibi" asosida 10 kundan kechiktirmasdan ko⁴rib chiqiladi.

Agar ko⁴rsatilgan muddat tugaganidan key in kasaba uyushmasi qo⁴mitasi qabul qilingan qaror haqida xabar qilmasa, ish beruvchi xodim bilan tuzilgan mehnat shartnomasini belgilangan tartibda kasaba uyushmasi qo⁴mitasining rozilgisiz bekor qilishga haqli (Mehnat kodeksining 164-moddasi).

15. Ish beruvchi oliy, kasb-hunar ta'limi muassasalari bitiruvchilar, O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari safidan muddatli harbiy xizmatdan qaytgan shaxslar, yoshlar, voyaga yetmagan farzandlari bor ayollar, nogironligi bor shaxslar va ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlarining boshqa toifalarini ishga joylashtirilishiga imkoniyatdan kelib chiqqan holda ko⁴maklashadi.

16. Ish beruvchi bank tizimida o⁴quv dasturlariga "Xalqaro va milliy mehnat standartlari" mavzusida ta'lim kurslari kiritilishini ta'minlaydi.

17. Ish beruvchi xodimlarini majburiy mehnatga jalb qilmaydi.

III. ISH VAQTI VA DAM OLISH VAQTI

18. Bank tizimida ish haftasining quyidagi muddatlari qabul qilinadi:

normal mehnat sharoitlaridagi ishlarda band bo⁴lgan xodimlar uchun - haftasiga 40 soat;

o'n sakkiz yoshgacha bo⁴lgan xodimlar uchun - ushbu Kodeksning 416-moddasida belgilangan davomiylikdan;

nogironligi bo⁴lgan xodimlar uchun - ushbu Kodeks 427-moddasining ikkinchi qismida belgilangan davomiylikdan;

noqulay mehnat sharoitlaridagi ishlarda band bo⁴lgan xodimlar uchun — ushbu Kodeksning 478-moddasida belgilangan davomiylikdan oshishi mumkin emas.

19. Ish kunining boshlanish va tugash vaqtin ichki mehnat tartibi qoidalarida va jamoa shartnomasida belgilab qo⁴yiladi.

20. Xodim bilan Ish beruvchi o'rtasidagi kelishuvga binoan to'Miqsiz ish kuni yoki ish haftasi, shuningdek, karantinga oid cheklovlar amal qilish davrida masofaviy ish usuli, moslashuvchan ish grafigi belgilab qo'ylishi mumkin.

21. Homilador ayolning, o'n to'rt yoshga to'limgan bolasi (o'n olti yoshga to'limgan nogiron bolasi) bor ayolning, shu jumladan homiyligida shunday bolasi bor ayolning yoki oilaning betob a'zosini parvarish qilish bilan band bo'lgan shaxsning yozma murojaatiga ko'ra, Ish beruvchi tibbiy xulosaga muvofiq ularga to'liqsiz ish kuni yoki to'liqsiz ish haftasi belgilashi mumkin.

22. To'liqsiz ish vaqtin sharti bilan ishlash xodimning yillik asosiy mehnat ta'tilining muddatini, mehnat stajini hisoblashni va boshqa mehnat huquqlarini biron bir tarzda cheklashga asos bo'lmaydi va ishlangan vaqtga mutanosib ravishda haq to'lanadi.

23. Xodimlarga har haftada dam olish kunlari beriladi. Dam olish kunlari va ishlanmaydigan bayram kunlarida ishlatish taqiqlanadi.

24. Ish beruvchining farmoyishi yoki buyrug⁴ bo⁴yicha ishlab chiqarish zaruriyatlaridan kelib chiqqan holda ayrim xodimlami dam olish va bayram kunlari ishga jalb etishga faqatgina ulaming yozma roziligi bilan jamoa shartnomasida belgilangan asoslar bo⁴yicha o'matilgan tartibda yo'1 qo'yladi.

Dam olish kunlaridagi yoki ishlanmaydigan bayram kunlaridagi ish uchun haq to⁴lash ushbu Kodeksning 263-moddasiga muvofiq amalga oshiriladi.

25. Xodimlarga davomiyligi eng kam yigirma bir kalendar kun bo⁴lgan har yilgi asosiy hamda uch kun qo⁴shimcha mehnat ta'til beriladi.

Quyidagilarga yoshi va sog'lig'ining holati hisobga olingan holda har yilgi asosiy uzaytirilgan ta'til beriladi:

o'n sakkiz yoshgacha bo⁴lgan shaxslarga - o'ttiz kalendar kun;

I va II guruh nogironligi bo⁴lgan xodimlarga - o⁴ttiz kalendar kun.

26. Xodimlarga yillik asosiy ta'tilni olish huquqini beruvchi ish stajini Mehnat kodeksining 226-moddasida ko⁴rsatilgan davrlar, shuningdek, unga qo'shimcha ravishda ish yili davomida ish haqi saqlanmagan holda beriladigan bir oygacha bo'lgan ta'til davri ham qo⁴shiladi.

27. Xodimlarga birinchi ish yili uchun har yilgi mehnat ta'tilini berish tartibi Mehnat kodeksining 227-moddasiga muvofiq amalga oshiriladi.

28. Ikkinci va keyingi ish yillari uchun har yilgi mehnat ta'tili ish beruvchi va xodim uchun majburiy bo⁴lgan ta'tillar jadvali bilan belgilanadigan har yilgi mehnat ta'tillarini berish navbatiga muvofiq beriladi.

Ta'tillar jadvali kalendar yil boshlanguniga qadar ish beruvchi tomonidan kasaba uyushmasi qo'mitasi bilan kelishuvga ko⁴ra tasdiqlanadi.

Xodim har yilgi mehnat ta'tili beriladigan vaqt to'g'risida ta'til boshlanishidan kamida o'n besh kun oldin xabardor qilinishi kerak.

29. Xodimning xohishiga ko'ra har yilgi mehnat ta'tili unga qulay bo'lgan vaqtida quyidagilarga berilishi kerak:

ayollarga - homiladorlik va tug⁴ ish ta'tilidan oldin yoki undan keyin;

bolani parvarishlash ta'tilidan foydalanayotgan xodimga ushbu ta'tildan oldin yoki keyin;

o'n to'rt yoshga to'lman bir yoki undan ortiq nafar bolani (o'n olti yoshga to'lman nogironligi bo'ljan bolani) tarbiyalayotgan shaxslarga (yolg'iz ota-onaga, shu jumladan beva ayollarga, beva erkaklarga, nikohdan ajralganlarga, muddatli harbiy xizmatdagi harbiy xizmatchilaming xotinlariga, ota - onaning o'mini bosuvchi shaxslarga);

I va II guruh nogironligi bo'ljan shaxslarga;

1941 - 1945-yillardagi urush qatnashchilariga va imtiyozlari bo'yicha ularga tenglashtirilgan shaxslarga;

o'n sakkiz yoshdan kichik bo'ljan shaxslarga;

ishdan ajralmagan holda ta'lim tashkilotlarida o'qiyotganlarga, agar ular o'zining har yilgi mehnat ta'tilini imtihonlar, sinovlar (zachyotlar) topshirish, bitiruv malakaviy ishlarini, magistrlik dissertatsiyalarini, kurs, laboratoriya ishlarini va boshqa o'quv ishlarini bajarish vaqtiga to'g'rilab olishni xohlasa;

"O'zbekiston Respublikasi faxriy donori" ko'krak nishoni bilan taqdirlangan shaxslarga.

Ishlaydigan erkaklarga har yilgi mehnat ta'tili ulaming xohishiga ko'ra xotinining homiladorlik va tug'ish ta'tili davrida beriladi.

30. Har yilgi mehnat ta'tilda bo'ljan vaqt uchun xodimga Mehnat Kodeksining 257-moddasiga muvofiq hisoblab chiqariladigan o'rtacha ish haqining saqlanishi kafolatlanadi. Har yilgi mehnat ta'tili vaqt uchun haq to'lash jamoa shartnomasida belgilangan muddatlarda, biroq ta'til boshlanguniga qadar oxirgi ish kunidan kechiktirmay amalgalash oshiriladi.

31. Xodimlarga Mehnat Kodeksining 220-moddasiga muvofiq bitta tashkilotda yoki tarmoqda ishlagan har besh yil uchun davomiyligi ikki kalendar kun bo'ljan, biroq jami sakkiz kalendar kundan ko'p bo'lman bir yilgi qo'shimcha mehnat ta'tili beriladi, uning miqdorlari jamoa shartnomasida ko'rsatiladi.

32. Xodimlarga quyidagi hollarda ish haqi saqlangan holda ijtimoiy ta'tillar beriladi: farzand tug'ilganida yoki tug'ruqxonadan asrab olinganda otaga - bir ish kuni;

nikoh tuzilganligi munosabati bilan - uch ish kuni;

yaqin qarindoshlarining dafn marosimiga - uch ish kuni.

Yaqin qarindoshlar deganda, xodimning ota-onalari, aka-ukalari, opa - singillari, farzandlari, eri (xotini), shuningdek, er - xotinlaming ota-onalari, aka-ukalari, opa- singillari tushuniladi.

33. Xodimning yozmasiga ko'ra unga ish haqi saqlanmaydigan ta'til berilishi mumkin bo'lib, uning davomiyligi xodim va ish beruvchi o'rtaidagi kelishuvga ko'ra belgilanadi, lekin u ish haqi saqlanmaydigan oxirgi ta'til berilgan kundan e'tiboran kalendar yil davomida uzlusiz yoki jamlangan holda uch oydan oshmasligi kerak.

34. Oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan, shuningdek, kechki yoki sirtqi ta'lim shakli bo'yicha ta'lim olayotgan xodimlar uchun ish haqi saqlanmagan holda ta'tillar berish Mehnat kodeksining 384-385-moddalariga muvofiq beriladi.

35. O'n ikki yoshga to'lman ikki nafar va undan ortiq bolaning yoki o'n olti yoshga to'lman nogironligi bo'ljan bolaning ota-onasidan biriga (ota-onal o'mini bosuvchi shaxsga), ulaming xohishiga ko'ra, har yili ish haqi saqlanmagan holda davomiyligi kamida o'n to'rt kalendar kun bo'ljan ta'til beriladi.

36. Tabiiy yoki texnogen xususiyatga ega halokatlar, ishlab chiqarishdagi avariylar, ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar, shuningdek yong'inlar, toshqinlar, zilzilalar, epidemiyalar yoki epizootiyalar ro'y bergan taqdirda hamda aholining yoxud uning bir qismining hayotiga yoki normal yashash sharoitlariga tahdid soladigan boshqa alohida hollarda ish beruvchining tashabbusi bilan xodimning rozilgisiz uning vaqtincha masofadan turib ishslashga o'tishiga yoki o'tkazilishiga yo'lli

qo‘yiladi.

Ish beruvchining tashabbusiga ko‘ra masofadan turib ishslashga vaqtincha o‘tishini yoki o‘tkazilishini amalgalash oshirish imkonini bo‘lmasa yoki ish beruvchi xodimni masofadan turib ishslash uchun zarur bo‘lgan texnik va boshqa vositalar bilan ta‘minlay olmasa, ish beruvchi:

xodimga ta‘tillar jadvaliga muvofiq yillik mehnat ta‘tilini berishga;

ta‘tillar jadvalida nazarda tutilgan ta‘tillar berish navbatidan qat‘i nazar, xodimga uning roziligi bilan tegishli ish yili uchun yillik mehnat ta‘tilini berishga;

xodimning roziligi bilan unga ish haqini qisman saqlab qolgan holda ta‘til berishga;

xodimga uning roziligi bilan ish haqi saqlanmagan holda ta‘til berishga;

xodim uchun to‘liqsiz ish vaqtini belgilashga haqlisi.

37. Har yilgi mehnat ta‘tilidan chaqirib olishga ta‘tilning istalgan vaqtida faqat xodimning roziligi bilan yo‘l qo‘yiladi. Shu munosabat bilan ta‘tilning foydalanimay qolgan qismi xodimga mazkur ish yili davomida boshqa vaqtda berilishi yoki Mehnat kodeksining 230 va 231-moddalarida nazarda tutilgan talablarga rioya etilgan holda keyingi ish yilda berilishi kerak.

O‘n sakkiz yoshga to‘laman xodimlami, homilador ayollami va mehnat sharoitlari o‘ta zararli va o‘ta og‘ir ishlarda band bo‘lgan xodimlami har yilgi mehnat ta‘tilidan chaqirib olishga yo‘l qo‘ymaydi.

38. Quyidagi xodimlarga ulaming xohishiga ko‘ra ish haqi saqlanmagan holda muqarrar tartibda ta‘til beriladi:

1941-1945-yillardagi urush qatnashchilariga va imtiyozlari bo‘yicha ularga tenglashtirilgan shaxslarga - har yili o‘n to‘rt kalendar kungacha;

I va II guruh nogironligi bo‘lgan shaxslarga - har yili o‘n to‘rt kalendar kungacha;

ikki yoshdan uch yoshgacha bo‘lgan bolani haqiqatda parvarishlayotgan bolaning ota- onasidan biriga (vasiysiga), buvisiga, bobosiga yoki boshqa qarindoshiga;

o‘n ikki yoshga to‘laman ikki va undan ortiq nafar bolani yoki o‘n olti yoshga to‘laman nogironligi bo‘lgan bolani tarbiyalayotgan ota - onasining biriga (ota —onaning o‘mini bosuvchi shaxsga) - har yili o‘n to‘rt kalendar kungacha;

betob yaqin qarindoshlari (ota-onasi, turmush o‘rtog‘i, farzandlari)ni parvarishlayotgan shaxslarga, ulaming iltimosiga ko‘ra muddati xodim bilan Ish beruvchi o‘rtasidagi kelishuvga binoan;

mehnat to‘g‘risidagi qonunlar va boshqa me’yoriy hujjatlarda, shuningdek mehnat shartnomasi va jamoa shartnomasida nazarda tutilgan boshqa hollarda.

IV. MEHNATGA HAQ TO‘LASH, KAFOLATLI TO‘LOVLAR VA KOMPENSATSIYA TO‘LOVLARI

39. Ish beruvchi tizimida mehnatga haq to‘lashning 0‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori bilan tasdiqlangan mehnatga haq to‘lashning yagona tarif setkasiga ko‘ra amalga oshiriladi.

Mehnatga haq to‘lashning yagona tarif setkasi boshlang‘ich razryadi sifatida birinchi razryad belgilanadi va amaldagi tarif koefitsientlari, shuningdek, tarif stavkalarini mehnatga xaq to‘lashning eng kam miqdoridan kelib chiqqan holda belgilash tartibi saqlab qolinadi. Mehnatga haq to‘lashning eng kam miqdoriga og‘ishmay rioya qilinishi ta‘minlanadi.

40. Mehnatga haq to‘lash tizimlari, shu jumladan tarif stavkalari, maoshlar, kompensatsiya xususiyatiga ega qo‘shimcha to‘lovlar va ustamalar, shu jumladan normal sharoitlardan chetga chiquvchi sharoitlardagi ish uchun shunday qo‘shimcha to‘lovlar hamda ustamalar miqdorlari, rag‘batlantiruvchi xususiyatga ega qo‘shimcha to‘lovlar va ustamalar tizimlari hamda mukofotlash tizimlari jamoa shartnomasida, shuningdek ish beruvchi tomonidan kasaba uyushmasi qo‘mitasi bilan kelishuvga ko‘ra qabul qilinadigan ichki hujjatlarda, mehnat to‘g‘risidagi qonunchilikka muvofiq

mehnat shartnomasida belgilanadi.

41. Mukofotlash, ish haqi asosiy qismiga doir qo'shimcha to⁴lovlar va ustamalar, boshqa rag'batlantiruvchi to⁴lovlar tizimlari ish beruvchi tomonidan kasaba uyushmasi qo⁴mitasi bilan kelishuvga ko⁴ra belgilanadi.

42. Xodimlarga ish haqi to⁴lash muddatlari jamoa shartnomasida shart qilib ko⁴rsatilgan muddatlarda belgilanadi va har yarim oyda bir martadan kam bo'lishi mumkin emas.

Xodimlarga oylik ish haqi, qoida tariqasida, o⁴n olti kundan ko⁴p bo⁴lмаган tanaffus bilan ikki qismga bo⁴lingan holda (bo⁴nakda va qolgan qismi miqdorida) to⁴lanadi.

43. Mehnatga haq to⁴lash ushbu Tarmoq jamoa kelishuvi va jamoa shartnomalari orqali tartibga solinadi, xodimlaming ish haqidan qonunchilikda ko⁴zda tutilmagan ushlab qolishlarga yo¹ qo⁴yilmaydi.

44. Ish beruvchi ish haqini to⁴lash kechiktirilganligi uchun xodim oldida Mehnat kodeksining 333-moddasida_beglangan miqdorda moddiy javobgar bo⁴ladi.

45. Xodimning yozma roziligi bilan ish haqini yoki uning bir qismini bank muassasalari yoki pochta bo⁴limlari orqali to⁴lashga yo⁴l qo⁴yilib, ulaming xizmatlari uchun ish beruvchining hisobidan haq to⁴lanadi.

Agar xodim ish haqi to⁴lanadigan kuni ish beruvchining topshirig⁴ini ish joyidan tashqarida (xizmat safarida, malaka oshirish kurslarida bo⁴Isa va boshqalar) bajarayotgan bo⁴lsa, xodimning iltimosiga ko⁴ra ish beruvchi xodimga tegishli ish haqini o⁴z hisobidan yuborishi yoki xodimning ishonchli shaxsiga to⁴lashi shart.

46. Ish vaqtidan tashqari ish uchun kamida ikki hissa miqdorida haq to⁴lanadi.

Xodimning xohishiga ko⁴ra ish vaqtidan tashqari ish uchun oshirilgan haq to⁴lash o⁴miga ish vaqtidan tashqari ishlab berilgan vaqtning davomiyligiga muvofiq keladigan qo⁴shimcha dam olish vaqtini berish bilan kompensatsiya qilinishi mumkin. Bunday holda ish vaqtidan tashqari ish uchun bir hissa miqdorida haq to⁴lanadi, dam olish vaqt uchun esa haq to⁴lanmaydi.

47. Ish bilan bog⁴liq holda xodim sog⁴ lighting shikastlanishi sababli yetkazilgan zarar uchun unga kompensatsiya to⁴lanadi. Kompensatsiyaning miqdori jamoa shartnomasida ko'rsatiladi va uning miqdori qonunlarda belgilanganidan kam bo⁶lishi mumkin emas.

48. Ish beruvchi bilan oldindan kelishuv bo'yicha boshqa joyga ishga ko'chib o'tgan xodimlarga Mehnat kodeksining 289-moddasiga muvofiq kompensatsiya to'Movlari to⁴lanadi.

49. Xizmat safari davridagi xarajatlar ish beruvchi tomonidan qonun hujjatlarida belgilaganidan kam bo⁴lмаган miqdorda to⁴lanadi.

50. Ish beruvchining roziligi bilan va uning manfaatlari yo'lida xodim o'ziga tegishli mol-mulkdan foydalanganda transport vositalarining amortizatsiyasi va ulardan foydalanganlik uchun qilingan xarajatlar, shuningdek asboblaming, texnik vositalarining yoki o'zga mol- mulkning amortizatsiyasi ish beruvchi hisobidan to⁴lanadi.

51. Ish beruvchi va mehnat jamoasi manfaatlariga doir vazifalami bajarish (malaka oshirish, xizmat safarida bo⁴1 ish, tibbiy ko'rikdan o⁴tish, navbatchilik, darslar o'tkazish va boshqa turli tadbirlarda qatnashish) maqsadida xodim asosiy ishidan ozod etiladi.

Agar bu vazifalar ish vaqtida bajarilsa, bu holda xodimning o'rtacha ish haqi saqlanib qolinadi. Mazkur tadbirlar ishdan tashqari vaqtda o'tkazilsa, xodimga sarf qilingan vaqtiga mutanosib ravishda haq to⁴lanadi yoki xodimning xohishiga ko'ra qo'shimcha dam olish vaqtি beriladi.

52. Mukofotlash, ish haqi asosiy qismiga doir qo'shimcha to⁴lovlar va ustamalar, boshqa rag'batlantiruvchi to⁴lovlar tizimlari ish beruvchi tomonidan kasaba uyushmasi qo'mitasi bilan kelishuvga ko'ra belgilanadi. Topshirilgan vazifalar o'z vaqtida bajarilmasa, ish sifati yomonlashsa, mehnat intizomiga rioya qilinmasa, lavozim maoshlariga beriladigan ustama haq Ish beruvchi

rahbariyati buyrug⁴ i bilan bekor qilinishi yoki ulaming miqdori kamaytirilishi mumkin.

53. Ish beruvchi tizimida xodimlami quyidagicha mukofotlash qo⁴llaniladi:

oylik, chorak va yillik ish yakunlari bo⁴yicha;

0‘zbekiston Respublikasi Mehnat Kodeksining 208-moddasida nazarda tutilgan bayramlar munosabati bilan;

“11-noyabr - 0‘zbekiston kasaba uyushmalari kuni” bayrami munosabati bilan;

10-may - bank tashkil etilgan kun munosabati bilan.

54. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 18-oktabrdagi 297-sonli qarori talablariga asosan bir necha kasb (lavozimda) ishlaganligi, xizmat ko’rsatish doirasi kengayganligi, bajariladigan ishlar hajmi ortganligi, o⁴zining asosiy ishi bilan bir qatorda ishda vaqtincha bo⁴Imagan boshqa xodimning vazifalarini bajarganligi, shuningdek, o‘rindoshlik asosida ish bajarganida (xodim o‘zining asosiy ishidan bo‘sh vaqtida mehnat shartnomasi asosida boshqa haq to⁴lanadigan ish bajarganida), xodimning mehnat haqi miqdori mehnat shartnomasi taraflari o‘rtasidagi kelishuvga binoan belgilanadi.

55. Ish beruvchi Mehnat kodeksining 281-moddasiga muvofiq xodimlarga kafolatli qo’shimcha to’lovlami amalga oshirishni o⁴z zimmasiga oladi.

56. Ish beruvchi Mehnat kodeksining 286-moddasiga muvofiq xodimlarga kompensatsiya to’Uovlarini amalga oshirishni o‘z zimmasiga oladi.

57. Ish beruvchi Mehnat kodeksining 320-moddasiga muvofiq xodimlami mehnat qilish imkoniyatidan g⁴ayriqonuniy ravishda mahrum etishning barcha hollarida ular olmagan ish haqining o⁴mini qoplab beradi.

58. Mehnatda mayib bo⁴lganlik yoki kasalligi tufayli boquvchi vafot etganligi munosabati bilan bir yo⁴la beriladigan nafaqanining miqdori jamoa shartnomasiga binoan belgilanadi. Boquvchi vafot etganligi munosabati bilan bir yo‘la beriladigan nafaqanining miqdori marhumning o‘rtacha yillik ish haqining olti baravaridan kam bo‘lmasligi kerak.

59. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 31-dekabrdagi “Malakalarni baholash tizimini tubdan takomillashtirish va mehnat bozorini malakali kadrlar bilan ta’miash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4939-son Qarori asosida kasaba uyushmalari tomonidan xodimlaming mehnat malaka darajasini hisobga olgan holda ish haqi to‘lanilishi ustidan tizimli jamoatchilik nazorati o‘matiladi.

60. Har bir xodim mukofotining muayyan miqdori xodimning ish sifati, uning tez bajarilishi va samaradorligi hamda tarkibiy bo‘linma umumiy ish natijalariga qo‘sghan hissasini tasdiqlovchi boshqa omillami hisobga olgan holda tarkibiy bo‘linma rahbarlarini tomonidan tavsiya etiladi.

61. Bank Boshqaruvi Raisi va a’zolari, tarkibiy bo‘linma rahbarlarining oylik mukofot miqdori bankning moliyaviy faoliyati natijalaridan kelib chiqib, Komissiya qarori bilan belgilanadi.

Bosh Bankda har bir xodimga oylik mukofot miqdori xodim ishining sifati, tez bajarilishi, samaradorligi va tarkibiy bo‘linmaning umumiy ish natijalariga qo‘sghan hissasi hamda boshqa omillarni hisobga olgan holda, tarkibiy bo‘linma rahbarlarining Boshqaruv Raisi o‘rinbosarlari bilan kelishilgan holda Komissiya qaroriga ko‘ra belgilanadi.

62. Filial xodimlari oylik mukofoti umumiy miqdori (foizda) filialning asosiy ko⁴rsatkichlari natijasi hamda Bosh Bankning tegishli tarkibiy bo‘linma rahbarlarining takliflari hisobgan olingen holda Komissiya qarori asosida belgilanadi.

63. Xodimlarga bank tizimida ko‘p yillik xizmat qilganligi uchun lavozim maoshiga nisbatan foizlarda qo‘srimcha haq to‘lanadi (shaxsiy ustama haqidan tashqari). Alovida hollarda, xodimlaming davlat xizmatida ishlagan vaqtida Ish beruvchi mukofotlash komissiyasining ijobiylari xulosasi asosida

mehnat stajini hisoblashda inobatga olinib, ko‘p yillik xizmati uchun qo‘srimcha haq to‘lanishi mumkin.

64. Ko‘p yillik xizmat uchun qo‘srimcha haq ish haqi fondi hisobidan to‘lanadi.
65. Qo‘srimcha haq hisoblanishi Bank tizimidagi umumiy mehnat stajidan kelib chiqqan holda, har oyda o‘rtacha lavozim ish haqidagi miqdorlarda amalga oshiriladi:

Mehnat staji	Lavozim ish haqi (foiz hisobida)
3 yildan 5 yilgacha	20%
5 yildan 7 yilgacha	30%
7 yildan 10 yilgacha	40%
10 yildan ortiq	60%

66. Qo‘srimcha haq olish huquqini beruvchi mehnat staji xodimning haqiqatda ishlagan kunlariga mutanosib ravishda hisoblanadi, xodimning homiladorlik, farzandining 3 yoshga to‘lgunga qadar ish haki saqlanmagan holda beriladigan ta’tillari ham hisobga kiradi.

Xodimlarga qo‘srimcha haq to‘lash uchun hisobga olinadigan mehnat staji Bosh Bankda Kadrlar departamenti, filiallarda esa kadrlar bilan ish olib boruvchi tarkibiy bo‘linma yoki mas’ul xodim tomonidan Nizomga asosan belgilanib oyma-oy nazorat qilib boriladi.

Qo‘srimcha haq asosiy egallab turgan lavozim bo‘yicha har oyda oyning 2-yarmi bilan ish haqi berish bilan bir vaqtda to‘lanadi. Oy davomida lavozim ish haqi o‘zgarganda

ishlagan davr uchun qo⁴shimcha haq summasi lavozim ish haqi miqdoridan kelib chiqqan holda hisoblanadi.

Vazifani vaqtincha bajarish, shuningdek, lavozimlami qo⁴shib olib borish, asosiy xodimning ishda bo⁴lmagan davrda uning vazifasini bajarish hollarida qo⁴shimcha haq faqat asosiy egallab turgan lavozim ish haqiga hisoblanadi.

Qo⁴shimcha haqni to'lashda quyidagi davrlar hisobga olinadi:

- a) mehnat majburiyatlarini bajarish davri;
- b) xizmat safarlarida bo⁴lgan davri;
- d) davlat va jamoatchilik majburiyatlarini bajarish davri;
- e) malaka oshirish kurslari va bank o⁴quv markazlarida o⁴qish davri;
- f) oliv va o⁴rta - maxsus o⁴quv yurtlarida o⁴qish munosabati bilan taqdim etiladigan ta'til davri.

Quyidagi mehnat davrlari uchun qo⁴shimcha haq to⁴lanmaydi:

- a) xodimning yillik mehnat ta'til davriga;
- b) vaqtinchalik mehnatga layoqatsizlik davriga;
- d) ish haqi saqlanmagan ta'til davriga;
- e) xodimaning homiladorlikdagi va farzandlik bo'lgandan keyingi bola parvarishlash ta'tili davriga.

67. Ijtimoiy maqsadlar uchun to'lovlar ish beruvchining ichki me'yoriy-huquqiy hujjatlariga asosan amalga oshiriladi. Ijtimoiy maqsadlar uchun mo'ljallangan mablag'lar quyidagi maqsadlar uchun sarflanishi mumkin:

- a) sog⁴lomlashtirish chora-tadbirlarini amalga oshirishga, shu jumladan, Ish beruvchining davolash - profilaktika muassasalari uchun dori - darmonlar sotib olishga;
- b) madaniy-ma'rifiy va jismoniy tarbiya tadbirlarini amalga oshirish (xodimlami taqdirlash uchun qimmatbaho sovg'alar sotib olishga, jismoniy tarbiya-sport va boshqa shunga o'xshash tadbirlami o⁴tkazish bilan bog'liq harajatlar)ga;
- d) pullik davolash muassasalari tomonidan taqdim etilgan tasdiqlovchi hujjatlarga asosan ko'rsatilgan xizmatlar (diagnostika, davolash, protezlash, operatsiya va h.k.) ga;
- e) bank xodimlarining davolash muassasalarida sog'liliklarini tikiash uchun Ish beruvchi kasaba uyushmasi qo⁴mitasining qaroriga asosan mablag⁴ bilan ta'minlashga;
- f) xodimlami ijtimoiy himoya qilish bilan bog⁴liq boshqa tadbirlarga.

68. Ish natijalariga ko⁴ra, mukofot miqdorini belgilash yoki uni kamaytirish uchun asos sifatida ish beruvchi tarkibiy bo⁴linmalarining ish faoliyati natijalari va moliyaviy ko⁴rsatkichlari inobatga olinadi.

69. Ish natijalariga ko⁴ra mukofot haqiqatda ishlangan vaqt uchun to⁴lanadi.

70. O⁴rindoshlik asosida ishlagan xodimlarga ish natijalariga ko⁴ra mukofot ishlagan vaqtiga mutanosib ravishda to⁴lanishi mumkin.

71. Xodimlaming ishga kelib-ketish transport xarajatlari ichki imkoniyatdan kelib chiqqan holda ish beruvchi tomonidan qisman qoplanishi mumkin.

72. Ish beruvchi har oyda xodimlaming oziq-ovqat xarajatlarini ichki imkoniyatdan kelib chiqqan holda qisman qoplash majburiyatini o⁴z zimmasiga olishi mumkin.

73. Kuz mavsumida qishloq xo⁴jalik mahsulotlarini sotib olish uchun kasaba uyushmasi tavsiyasiga muvofiq xodimlarga moddiy rag⁴batlantirish fondi hisobidan bir martalik moddiy

yordam ko'rsatiladi.

74. Ish beruvchining ichki moliyaviy imkoniyatlarini hisobga olgan holda xodimlarga quyidagi moddiy yordamlar berilishi mumkin:

- xodim o'n kundan ortiq kasal bo'lganda, davolanish uchun pullik davolash muassasalari tomonidan taqdim etilgan tasdiqlovchi hujjatlarga asosan ko'rsatilgan xizmatlar (diagnostika, davolash, protezlash, operatsiya va h.k.) xarajatlarini qoplash uchun;
- birinchi marotaba oila qurish vaqtida;
- farzandlarini uylantirish (turmushga berish) vaqtida;
- farzandli bo'lgan vaqtida;
- xodim yoki uning oila a'zosi (eri, xotini, farzandi, ota-onasi) vafot etganda;
- pensiyaga chiqish vaqtida;
- yubiley sanalari (50, 60 yosh) munosabati bilan xodimning bank tizimini rivojlantirishda qo'shgan hissasini inobatga olib, buyruq asosida bir oylik ish haqi miqdorida mukofot berish;
- yetti yoshgacha bo'lgan bolalarini davolash uchun;
- boshlang'ich sinfda o'qiydigan farzandlari uchun o'quv qurollari xarajatlarini qoplash maqsadida;
- farzandlarining sport seksiyalarida shug'ullanishlari harajatlarini qisman qoplash maqsadida;
- xodimning sog'ligi yomonlashganda (kasallikning og'ir turlari: infarkt, insult yoki og'ir jarrohlik operatsiyalariga muxtoj bo'lganda)
- favqulodda vaziyatlar (baxtsiz hodisalar) yuz berganda.

Mazkur bandning 3-,5-,7-,8-,9-, va 10-defislarida nazarda tutilgan moddiy yordamlar bankda er va xotin yoki ota bola (ona bola) ishlasa ulaming bittasiga berilishi belgilangan.

75. Ish natijalariga ko'ra mukofotni hisoblash uchun haqiqatda ishlagan ish vaqt deb ish haqi hisoblangan vaqt hisobga olinadi. Mehnat ta'tili bundan mustasno.

76. Quyidagi vaqtlar mukofot hisoblash vaqtiga kiritilmaydi:

oliy o'quv yurtlarining sirtqi bo'limlarida ta'lim olish uchun beriladigan ta'til vaqt;
ish haqi saqlanmagan holda ta'tilda bo'lgan vaqt;
harbiy ta'tilda bo'lgan vaqt
layoqatsizlik davrlarida bo'lgan vaqt;
xodimning homiladorlik va tug'ish ta'tillari, bola parvarish ta'tili davri.

77. Ish faoliyatida mehnat intizomiga rioya qilmagan va ichki mehnat tartibi qoidalarini buzgan xodimlarga ish natijalariga ko'ra mukofot puli qisman kamaytirilishi yoki to'liq mahrum etilishi mumkin.

Bola parvarishlash ta'tilda hamda ishdan ajralgan holda o'qiyotgan xodimlarga bayram mukofotlari to'lanmaydi.

78. Ish beruvchi tizimida xizmat qilib kelayotgan xodimlami mukofotlash va ish beruvchining yillik yakuniy natijalaridagi moddiy manfaatdorligini oshirish maqsadida ish beruvchi tizimida yillik ish yakunlari bo'yicha mukofot to'lanishi mumkin.

79. Yillik ish yakunlari bo'yicha mukofot tegishli idoraviy me'yoriy-huquqiy hujjatlarga asosan to'lanadi.

80. Ish beruvchi tizim xodimlariga yillik ish yakunlari bo'yicha mukofot to'lash xodimlarning lavozimidan qat'iy nazar amalga oshiriladi.

81. Yillik ish yakunlari bo'yicha mukofot xodimlarga butun kalendar yili davomida haqiqatda

ishlagan vaqtiga mutanosib miqdorda beriladi.

82. Dam olish va ishlanmaydigan bayram kunlarida bajarilgan ishlar uchun ikki hissa miqdorida haq to‘lanadi. Bayram yoki ishlanmaydigan dam olish kunidagi ish xodimning xohishiga qarab boshqa dam olish kuni berish bilan qoplanishi mumkin. Bunday holatda xodimga bir hissa miqdorida haq to‘lanadi.

83. Agar vaqtincha mehnatga qobiliyatsizlik ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisa yoki kasb kasalligi natijasida yuz bersa, ish beruvchi xodimga vaqtincha mehnatga qobiliyatsizlik nafaqasini to‘lash bilan birga uning tibbiy, ijtimoiy va kasbiy reabilitatsiya uchun qilgan xarajatlarining o‘rnini tegishli hujjatlar (cheklär, ma’lumotnomalar va boshqalar) bilan tasdiqlangan, haqiqatda qilingan xarajatlar miqdoridan kam bo‘lmagan miqdorda qoplaydi.

84. Ish beruvchi tomonidan vaqtinchalik mehnatga layoqatsizlik bo‘yicha nafaqalar:

1941-1945 yillardagi urush qatnashchisi bo‘lgan va ularga tenglashtirilgan shaxslar toifasiga kiruvchi xodimlarga, qaramog‘ida 16 yoshga (o‘quvchilar - 18 yoshga) to‘lmagan uch nafar va undan ko‘p farzandi bo‘lgan xodimlarga, Chemobil AESdagi avariya oqibatlarini tugatishda qatnashgan xodimlarga, Chemobil AESdagi avariya natijasida radioaktiv ifloslanish zonasidan evakuatsiya qilingan va ko‘chirilgan qon hosil qiluvchi organlar kasalliklari (o‘tkir leykoz), qalqonsimon bez (adenoma, rak) va xavfli o‘smalar bilan bog‘liq kasalliklarga chalingan xodimlarga, yadro poligonlarida va boshqa radiatsiya-yadro ob‘ektlarida harbiy xizmatni o‘tagan pensiya yoshidagi nogiron xodimlarga, shuningdek, xodim ishda shikastlanishi va kasb kasalliklari oqibatida vaqtinchalik mehnat qobiliyatini yo‘qotganda oylik ish haqining to‘liq miqdorida;

ijtimoiy ahamiyatga ega bo‘lgan kasalliklar (sil, onkologiya kasalliklari, yangidan paydo bo‘ladigan xatarli o‘sintalar, jinsiy yo‘l bilan o‘tadigan kasalliklar, OITS, moxov (lepra) kasalligi, ruhiy kasalliklar) bo‘yicha hisobda turgan xodimlarga ular tomonidan davlat ijtimoiy sug‘urta badali to‘langan davming (umumiylar ish stajining) davomiyligiga bog‘liq ravishda quyidagi miqdorlarda to‘lanadi:

- a) umumiylar ish staji 8 yil va undan ortiq bo‘lgan xodimlarga ish haqining 100 foizi miqdorida;
- b) umumiylar ish staji 5 yildan 8 yilgacha bo‘lgan xodimlarga ish haqining 80 foizi miqdorida;
- d) umumiylar ish staji 5 yilgacha bo‘lgan xodimlarga ish haqining 60 foizi miqdorida;

Mazkur bandning birinchi va ikkinchi xatboshilarida nazarda tutilgan xodimlardan tashqari, qolgan xodimlarga vaqtincha mehnatga qobiliyatsizlik bo‘yicha nafaqa quyidagi miqdorlarda to‘lanadi:

a) umumiylar ish staji 8 yil va undan ortiq bo‘lgan xodimlarga hamda 21 yoshga yetmagan chin (sag‘ir) yetimlarga ish haqining 80 foizi miqdorida;

b) umumiylar ish staji 8 yilgacha bo‘lgan xodimlarga ish haqining 60 foizi miqdorda to‘lanadi.

85. O‘zbekiston Respublikasining “Dafii etish va dafii ishi to‘g‘risida”gi qonuniga muvofiq, ish beruvchi tomonidan xodimga yoki uning oila a‘zolariga xodimning yoki uning qaramog‘idagi oila a‘zosining vafoti sababli dafii etish xarajatlarini qoplash uchun belgilangan tartibda nafaqa beriladi.

86. Xodimlami mehnat sohasida davlat va jamiyat oldidagi alohida xizmatlari uchun davlat mukofotlariga taqdim etish mumkin.

87. Ish beruvchi tizimida va tizim tarkibidagi filiallarda ishlayotgan ayollarga homiladorlik va tug‘ish ta’tillari bo‘yicha to‘lovlar to‘lashni kafolatlaydi.

V. MEHNAT INTIZOMI

88. Xodimlar mehnat vazifalarini mehnat shartnomalari va ichki mehnat tartibi qoidalariga rioya qilgan holda bajaradilar va Mehnat kodeksining 22-moddasida belgilangan majburiyatami o‘z zimmalariga oladilar.

89. Xodim bilan tuzilgan mehnat shartnomasini bekor qilishga olib kelishi mumkin bo‘lgan mehnat majburiyatlarining bir marta qo‘pol ravishda buzilishlariga quyidagilar kiradi:

ijro intizomini buzish (O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, farmoyishlari va topshiriplari, O‘zbekiston Respublikasi Hukumatining qarorlari va farmoyishlari, yuqori turuvchi organ qarorlarida belgilangan vazifalaming o‘z vaqtida va to‘liq bajarilishini ta’minlamaslik);

Markaziy bankning va Xalq banking amaldagi yo‘riqnomalarini qo‘Mlanmalarini bila turib, qasddan buzish oqibatida bankka zarar yetkazish;

o‘z lavozim vakolatidan foydalanib, bank mablag‘lari va mol-mulkini hamda o‘zgalarga tegishli mulkni o‘zlashtirish;

bank operatsiyalariga tegishli hujjatlami qalbakilashtirish;

belgilangan reja ko‘rsatkichlarini bajarishda soxtakorlikka yo‘l qo‘yish (qo‘shib yozish, qasddan buzib ko‘rsatish);

bank mulkini avaylab asramaslik va ehtiyoitsizlik bilan munosabatda bo‘lish oqibatida bankka katta miqdorda ziyon yetkazish;

bankning hududiy viloyat filiallari tomonidan Markaziy bank hisobotlari va boshqa hisobotlami taqdim qilishda xato va kamchiliklarga yo‘l qo‘yish;

bank bo‘limlarining kirim, chiqim, qayta sanash kassalari, valyuta ayriboshlash shaxobchasi, xazinaxonada o‘tkazilgan tekshirishlarda aniqlangan kamomad;

bank bo‘limining 3 ta mas’ul shaxslari tomonidan hazinaxona kalitlari, muhr va tamg‘alami Markaziy bankning 23-sonli yo‘riqnomasining 26-ilovasi asosida topshirish va qabul qilib olishni o‘z vaqtida rasmiylashtirmaslik;

chorak davomida hamda har yangi yilning 1 yanvar holatiga ko‘ra, bank rahbari bosh buxgalter yoki kassa mudiri almashganda, shu jumladan, boyliklar but saqlanish uchun mas’ul mansabdar shaxslar vaqtincha almashganda bank muassasalarining hazinaxonalari va kassalaridagi pul mablag‘lari, tangalar va boshqa boyliklarni taftish qilish qoidalariga rioya qilmaslik;

xizmat lavozimi va yuqori turuvchi tuzilma tomonidan berilgan vakolat(lar)ni suiste’mol qilish;

bank siri, tijorat siri yoki boshqa xizmat sirini oshkor qilish;

mijozlar bilan ishlashda ularga qo‘pol muomalada bo‘lish, xizmat ko‘rsatishda ortiqcha muammolami yuzaga keltirish va ulardan qo‘srimcha haq ta’magarlik qilish. Bankning moddiy va valyuta boyliklariga dahl qilish;

boshqaruvga amalga oshirilgan valyuta operatsiyalari yuzasidan soxta hisobot taqdim etish;

bankning kompyuter sistema parametrlarini o‘zboshimchalik bilan o‘zgartirish;

xodimning aybi bilan kreditning qaytarilmasligi oqibatida bankka jiddiy ziyon yetkazish;

ishga uzrsiz sabablar bilan chiqmaslik (uzrli sabablarsiz ish kuni davomida uzlusiz yoki vaqtiga vaqt bilan jami 4 soatdan ortiq ishda bo‘lmaganlik);

guvohlaming ko‘rsatmalari yoki tibbiy xulosa bilan tasdiqlangan alkogolli, giyohvandlik yoki toksik zaharlanish holatida ish joyida paydo bo‘lishi;

ish joyida korxona mulkini o‘g‘irlash;

tarbiyaviy funksiyalarni bajarayotgan xodim tomonidan ushbu ishni davom ettirishga to‘g‘ri kelmaydigan axloqsiz huquqbazarlik sodir etilishi;

korxona xodimlarining hayoti yoki sog‘lig‘iga, shu jumladan qoidabuzaming o‘ziga tahdid solishiga olib kelgan xavfsizlik qoidalarini, ishlab chiqarish texnologiyasini qo‘pol ravishda buzish;

xodim tomonidan mehnat majburiyatlarini buzilishi oqibatida moddiy zarar yetkazilishiga olib kelganligi;

bevosita pul yoki tovar qadriyatlariga xizmat qiluvchi xodim tomonidan aybli xatti- harakatlar sodir etilishi, agar bu harakatlar ish beruvchi tomonidan unga nisbatan ishonchni yo‘qotish uchun asos bo‘lsa;

to‘lov yoki hisobot hujjatlari, qat’iy hisobda turadigan blankalar, xizmat ko‘rsatilayotgan mijozlamning hujjatlarini yo‘qotish yoki qalbakilashtirish;

tahliliy va jamlanma hisob yuritishda farqlar bo‘lishi;

aniqlangan o‘g‘rilik yoki boshqa suiiste’molliklar bo‘yicha mansabdor shaxs tomonidan chora - tadbirlar ko‘rmaslik;

operatsiya kuni yopilgandan so‘ng, qonuniy asoslarsiz kun balansini qayta ochish;

moddiy javobgarlik yuklatilgan xodimlar tomonidan ishonib topshirilgan bank mol- mulkini yo‘qotish, xodim aybi bilan ishdan chiqarish va mol-mulkka jiddiy ravishda ziyon yetkazish;

xodim nomiga ajratilgan yoki kafil bo‘lgan kreditlar 90 kundan ortiq muddatda to‘lanmagan yoki kredit muammoli aktivga aylangan bo‘lishi.

90. Ish haqi, mukofotlar, qo‘sishimcha to‘lovlar, ustamalar va mehnatga haq to‘lash tizimida nazarda tutilgan boshqa to‘lovlar rag‘batlantirish turlari jumlasiga kirmaydi. Intizomiy jazo choralarining amal qilish muddati ichida intizomiy javobgarlikka tortilgan xodimlarga mehnatga haq to‘lash tizimida nazarda tutilgan mukofotlami to‘lash to‘g‘risidagi masala mukofotlash haqidagi tegishli nizomlarga asosan Ish beruvchi tomonidan hal qilinadi.

91. Intizomiy jazo choralarining amal qilish muddati ichida xodimga nisbatan rag‘batlantirish choralar, shu jumladan mehnatga haq to‘lash tizimiga kirmaydigan va mehnat natijalariga asoslanmagan mukofotlar ham (bayramlar, shu jumladan kasb bayramlari, yubileyalar munosabati bilan va hokazolar) qo‘llanilmaydi.

Rag‘batlantirish turlariga tashakkumoma e’lon qilish, qimmatbaho sovg‘alar, pul mukofotlari, mehnatga haq to‘lash tizimida nazarda tutilmagan boshqa to‘lovlar, faxriy yorliq bilan taqdirlash, Ish beruvchi tizimida turli nominatsiyalar bo‘yicha unvonlar berish, davlat va tarmoq mukofotlariga tavsiya etish va boshqalar kiradi.

92. Intizomiy jazo choralar qo‘llanilishidan awal xodimdan yozma ravishda tushuntirish xati talab qilinishi lozim.

93. Agar xodimning o‘z mehnat (lavozim) majburiyatlarini bajarmaganligi yoki lozim darajada bajarmaganligi xodimga bog⁴liq bo‘lmagan sabablarga ko‘ra yuz bergen bo‘lsa (xodimning o‘z mehnat vazifalarini bajarish uchun ish beruvchi tomonidan zarur shart- sharoitlar ta’milanmaganligi, fors-major holatlari va hokazolarda), xodimni intizomiy javobgarlikka tortishga yo‘l qo‘yilmaydi.

94. Ish beruvchining xodimga nisbatan intizomiy jazo chorasi qo‘llashi Mehnat kodeksining 313-moddasiga muvofiq amalga oshiriladi.

95. Intizomiy jazoning amal qilish muddati u qo‘llanilgan kundan e’tiboran bir yildan oshmasligi kerak.

Agar intizomiy jazo qo‘llanilgan kundan e’tiboran bir yil ichida xodimga yangi intizomiy jazo qo‘llanilmasa, u intizomiy jazoga tortilmagan deb hisoblanadi. Bunda intizomiy jazo ish beruvchining buyrug⁴i chiqmasidan avtomatik tarzda tugallanadi.

Ish beruvchi intizomiy jazo choralarini o‘z tashabbusiga ko‘ra, xodimning bevosita rahbarining, kasaba uyushmasi qo‘mitasining iltimosnomasiga, shuningdek xodimning iltimosiga ko‘ra, bir yil O‘tguniga qadar muddatidan oldin olib tashlash huquqiga ega. Intizomiy jazoni muddatidan oldin olib tashlash ish beruvchining buyrug⁴ i bilan rasmiylashtiriladi.

VI. MEHNAT NIZOLARINI KO‘RIB ChIQISH

96. Mehnat nizolarini ko‘rib chiqish tartibi O‘zbekiston Respublikasi Mehnat Kodeksi (541-581-moddalari) bilan tartibga solinadi.

Mehnat nizolari bo‘yicha komissiyaning faoliyati va ish yuritish tartibi qonun hujjatlari va O‘zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi Kengashi, O‘zbekiston Respublikasi Savdo- sanoat

palatasi tomonidan tasdiqlangan (12.01.2015 y., 20-66 s, 15.01.2015 y., 01-SP), Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligi bilan kelishilgan tavsiyalarga asosan ishlab chiqilgan Nizomga muvofiq olib boriladi.

Mehnat nizolari komissiyalari Ish beruvchi va kasaba uyushmasi qo⁴mitasi tomonidan tenglik asosida tuziladi.

Komissiyaga kasaba uyushmasi qo⁴mitasi qarori bilan, Ish beruvchining vakili esa, uning buyrug⁴i bilan tasdiqlanadilar.

Mehnat nizolari komissiyalarining son tarkibi va vakolat muddati jamoa shartnomasiga binoan belgilanadi.

Mehnat nizolari komissiyasining qarori uning majlisida qabul qilinadi.

Ish beruvchi o⁴z tizimida mehnatga oid qonun hujjatlari buzilishini oldini olish bo⁴yicha tomonlaming tizimli hamkorligini ta'minlaydi.

97. Kelishuvchi tomonlar, ijtimoiy sheriklik prinsiplarini tan olgan holda, mazkur Kelishuvning bajarilishida yuzaga kelgan har qanday nizolaming oldini olish choralarini ko'rishni o'z zimmasiga oladilar. Bahslashuvlar o'zaro ishonch va hurmat bilan, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asosida hal etiladi.

98. Tashkilot va uning tarkibiy bo'linmalarida yakka tartibdagi mehnat nizolari Ish beruvchi va kasaba uyushmasi qo'mitasi tomonidan tayinlangan va tenglik asosida tashkil topgan hamda mazkur Kelishuvning amal qilish muddatiga tuziladigan Mehnat nizolari bo⁴yicha komissiya tomonidan ko⁴rib chiqiladi. Komissiya tarkibi Jamoa shartnomalarida belgilanadi.

99. Jamoaviy mehnat nizolari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda hal etiladi.

VII. MEHNAT XAVFSIZLIGI VA GIGIENASI

100. Ish beruvchi va uning tizimidagi organlar rahbarlari mehnat xavfsizligi va gigienasi tizimini joriy etishga, uning faoliyat ko'rsatishi va rivojlanishini ta'minlashda ishtirok etishga, shuningdek, tegishli me'yoriy - huquqiy hujjatlarga va mehnat standartlariga muvofiq, tizimda xodimlarga xavfsiz va gigiena talablariga javob beradigan mehnat sharoitlarini yaratib berishga majburdirlar.

101. Ish beruvchi ushbu majburiyatami bajarish maqsadida:

"Mehnatni muhofaza qilish to⁴g⁴risida"gi Qonun asosida tizimda mehnat muhofazasini tashkil etish chora - tadbirlarini ishlab chiqadi hamda uni moliyaviy ta'miniash va amalga oshirish choralarini ko'radi;

ish o'rinlarida mehnat sharoitlarining holati, ayniqsa zararli va xavfli ishlab chiqarish omillari yuzasidan doimiy nazoratni amalga oshiradi;

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi Kengashi Rayosati qarori bilan tasdiqlangan "Mehnatni muhofaza qilish tadbirlarini rejalshtirish bo⁴yicha tavsiyalar"ga rioya etgan holda, jamoa shartnomalarida mehnat muhofazasi bo'yicha Bitim tuzilishini, Bitimda ko'zda tutilgan tadbirlarga kerakli miqdorda mablag'lar ajratilishini hamda ulaming maqsadli sarflanishini ta'minlaydi;

mehnat xavfsizligi va gigienasi bo'yicha vakolatlari saylash, o'qitish va ulaming malakasini doimiy ravishda oshirib borishlari hamda jamoa shartnomalariga ko'ra ular o'z faoliyatini samarali amalga oshirishlari uchun qulay sharoitlami yaratadi;

barcha yangi ishga kirayotgan, shuningdek, boshqa ishga o⁴tkazilayotgan xodimlar uchun mehnatni muhofaza qilish bo'yicha yo⁴l — yo'riqlar berilishini tashkil etadi;

Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 27-apreldagi 246-sonli qarori 3-ilovasi bilan tasdiqlangan "Mehnatni muhofaza qilish sohasida qayta tayyorlash va malaka oshirish tartibi to⁴g⁴risidagi Nizom"

va Adliya vazirligida 1996-yil 14-avgustda 272-raqam bilan ro⁴yxatga olingan “Xodimlami mehnat muhofazasi bo⁴yicha o‘qitish va bilimlarini tekshirish to⁴g⁴risidagi namunaviy Nizom” talablari asosida xodimlami mehnat muhofazasi bo⁴yicha qayta tayyorlaydi, malakasini oshiradi va o⁴qitadi hamda bilimlarini sinovdan va attestatsiyadan o‘tkazish ishlarini tashkil etadi;

“Mehnatni muhofaza qilish to⁴g⁴risida”gi Qonunning 12-moddasi talablariga asosan, xodimlarining soni ellik kishi va undan ortiq bo⁴lgan har bir tashkilotda mehnatni muhofaza qilish talablariga rioya tilishini ta’minlash, ulaming bajarilishi ustidan nazoratni amalga oshirish maqsadida mehnatni muhofaza qilish xizmatini yoki mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha tegishli tayyorgarlikka ega bo‘lgan mutaxassis lavozimini joriy etadi;

Adliya vazirligida 1995-yil 18-dekabrda 196-son bilan ro⁴yxatdan o‘tkazilgan “Mehnat muhofazasi bo‘yicha vakil haqidagi Nizom”ga ko‘ra mehnat muhofazasi bo‘yicha saylangan vakillaming o⁴qishini ular saylangandan so‘ng bir oy ichida Kasaba uyushmasi qo⁴mitasi ishtirokida tashkil qiladi;

mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha vakil etilgan shaxsga o⁴z zimmasiga yuklatilgan vazifalami bajarishi uchun har haftada kamida ikki soat ish vaqtij aratiladi va bu vaqt uchun ish joyi (lavozimi) bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqi saqlanadi;

Kasaba uyushmasi qo‘mitasi bilan kelishgan holda mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha vakillami ma’naviy va moddiy jihatdan rag‘batlantirib boradi;

Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 15-sentabrdagi 263-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Ish o⁴rinlarini mehnat sharoitlari va asbob-uskunalaming jarohatlash xavfliligi yuzasidan attestatsiyadan o‘tkazish tartibi to⁴g⁴risidagi Nizom”ga asosan xodimlarga imtiyozlar va kompensatsiyalar belgilanadigan, imtiyozli shartlarda pensiyaga chiqish huquqi beriladigan, nogironligi bor shaxslar band bo⁴lgan zararli, xavfli va boshqacha mehnat sharoitlariga ega ish o‘rinlarini kamida besh yilda bir marotaba attestatsiyadan o‘tkazilishini ta’minlaydi;

xodimlaming mehnat vazifalarini bajarish bilan bog⁴liq holda jarohatlanishi, kasb kasalliklariga chalinishi yoki salomatlikning boshqa xil shikastlanishini oldini olish, shuningdek, ulaming pay do bo‘lish sabablarini bartaraf etish choralarini ko⁴radi;

Mehnat kodeksining 214-moddasi talablariga asosan Sog‘liqni saqlash vazirligining 2012-yil 10-iyuldagagi 200-sonli buyrug⁴ i bilan belgilangan tartibda xodimlami dastlabki tarzda va vaqt - vaqt bilan tibbiy ko⁴rikdan o‘tkazilishini va buning uchun kerakli miqdorda mablag⁴ ajratilishini ta’minlaydi;

xodimlaming hayoti va sog⁴lig⁴ini ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va kasb kasalliklaridan majburiy ijtimoiy sug⁴urta qilinishini, shuningdek, Ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug⁴urta qilinishini ta’minlaydi.

Bunda, “Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va kasb kasalliklaridan majburiy davlat ijtimoiy sug⁴urtasi to⁴g⁴risida”gi va “Ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug⁴urta qilish to⁴g⁴risida”gi qonunlar asosida ish yuritadi;

xodimlarga ulaming mehnat vazifasini bajarish bilan bog⁴liq holda jarohatlanishi, kasb kasalliklariga chalinishi yoki salomatlikning boshqa xil shikastlanishi tufayli yetkazilgan zarar uchun ko‘zda tutilgan miqdorda nafaqa va to‘lovlami oyma-oy to⁴lanishini ta’minlaydi;

xodim mehnat vazifasini bajarish bilan bog⁴liq holda jarohatlanganda yoki kasb kasalliklari oqibatida vaqtinchalik mehnat layoqatini yo⁴qotganda o⁴rtacha oylik ish haqining 100 foizi miqdorida to‘lovni amalga oshiradi;

mehnat sharoitlari noqulay ishlarda band bo⁴lgan xodimlami belgilangan normalar bo⁴yicha sut, davolash - profilaktika, oziq - ovqat mahsulotlari, maxsus kiyim - bosh, maxsus poyabzal hamda boshqa shaxsiy himoya va gigiena vositalari, shuningdek, jamoaviy himoya vositalari bilan ta’minlash choralarini ko⁴radi.

102. Taraflar xodimlar mehnatini muhofaza qilish bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida nazarda tutilgan kafolatlariga rioya etish va imtiyozlar berilishini ta’minlaydi.

103. Kasaba uyushmasi qo⁴mitalari barcha bosqichlarda mehnat xavfsizligi va gigienasi qoidalariga rioya etilishi, shuningdek, Ish beruvchilar tomonidan bu boradagi majburiyatlari bajarilayotganligi ustidan nazoratni amalga oshiradi.

104. Mehnat xavfsizligi va gigienasi qoidasi buzilganda xodim ishni to‘xtatishga haqli. Bunday holatlar xodimlaming aybisiz yuz berganda, ularga o‘rtacha ish haqi saqlab qolinadi.

105. Har yili 28 aprel - “Butunjahon mehnatni muhofaza qilish kuni”ga bag⁴ishlab bank tizimidagi barcha tashkilotlarda ushbu sananing nishonlanishini tashkil etish.

106. Ish beruvchi ishlab chiqarishdagi baxtsiz xodisalami oldini olish yuzasidan chora- tadbirlar ishlab chiqilishini ta’minlaydi va Kengash tomonidan uning ijro etilishi bo‘yicha jamoatchilik nazorati olib boriladi.

VIII. IJTIMOIY KAFOLATLAR, IJTIMOIY HIMOYA

107. Ish vaqtida nogiron bo‘lganlami, kam ta’milangan, ko‘p bolali hamda yetim bolasi bor oilalami, uzoq muddat ishlagan, ayni vaqtda qarovsiz, yolg⁴iz qariyalami qo⁴llab - quwatlash maqsadida moddiy va amaliy yordam berish tashkil etiladi.

108. Ishlayotgan xodimlar hamda ulaming oila a’zolarini ijtimoiy himoya qilish, xavfsiz va qulay mehnat sharoitlari yaratib berish maqsadida, Ish beruvchi va Kengash o⁴zar kelishilgan holda zimmalariga quyidagi majburiyatlami oladilar:

O‘zbekiston Respublikasi aholisini ijtimoiy himoya qilish Strategiyasida qo⁴yilgan vazifalar o‘z vaqtida va to⁴liq bajarilishiga har tomonlama ko‘maklashish;

ijtimoiy yo‘naltirilgan Davlat dasturlarini amalga oshirish ishlarida faol ishtirok etish, kam ta’milangan va imkoniyati cheklangan bolalami tarbiyalayotgan oilalami, ishlayotgan onalami ijtimoiy muhofaza qilish va qo‘llab-quwatlashning qonunchilik hujjatlarida ko‘zda tutilgan choralarini amalga oshirilishini ta’miniash;

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 28-dekabrdagi “Keksalar va nogironlami davlat tomonidan qo‘llab-quwatlash tizimini yanada takomillashtirishga doir qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g⁴risida”gi PQ-2705-sonli Qarorini amalga oshirishga har tomonlama ko‘maklashish;

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli Farmoni bilan tasdiqlangan ”2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi”ni amalga oshirishga oid Davlat dasturlari bajarilishiga har tomonlama ko‘maklashish;

tashkilotda ishlayotgan yoki ishlab nafaqaga chiqqan yolg⁴iz keksalar, pensionerlar, nogironligi bor shaxslar, imkoniyati cheklangan bolalami tarbiyalayotgan, kam ta’milangan hamda ko‘p bolali oilalarga moddiy yordam ko⁴rsatish;

har yili “Navro⁴z” va “Mustaqillik” bayramlari arafasida maqsadli umumxalq xayriya hasharlarida ixtiyoriy ishtirok etish istagida bo⁴lgan xodimlami qo⁴llab - quwatlash.

109. Ish beruvchi vaqtincha mehnatga layoqatsizlik nafaqasini o⁴z vaqtida Jamoa shartnomalarida belgilangan miqdorlarda to⁴lab borish majburiyatini o⁴z zimmasiga oladi.

110. Navbatdagi mehnat ta’tiliga ketayotgan xodimlarga Ish beruvchi tomonidan profilaktik davolanish uchun qo⁴shimcha haq to⁴lanadi, uning miqdorlari Jamoa shartnomasida belgilanadi.

111. Tizimdagi tashkilotlarda ko⁴p yil ishlagan xodim yoshga doir (yoki nogironlik sababli) pensiyaga chiqayotganda unga Jamoa shartnomalarida belgilangan miqdorlarda moddiy yordam to‘lanadi va estalik sovg⁴a topshiriladi.

112. Xodimlar va ularning oila a’zolarini (ota-on, turmush o⁴rtog⁴i va farzandlari)ni sog⁴lomlashtirish hamda dam olishi uchun yo⁴llanmalar Ish beruvchi tizimidagi boshlang⁴ich kasaba uyushma qo⁴mitalari tomonidan beriladigan buyurtmalar asosida, ular tomonidan to⁴langan ijtimoiy

soliqdan va kasaba uyushmalari a'zolik badallaridan tushgan mablag⁴laming sog'lomlashtirishga yo⁴naltirilgan miqdoriga muvofiq ravishda beriladi.

113. Xodimlar va ularning oila a'zolarini O'zbekiston Respublikasi sanatoriyl-kurort muassasalarida va bolalar oromgohlarida sog'lomlashtirish hamda dam olishi uchun yo⁴llanmalami Ish beruvchi hisobidan tashkil etish masalalari Ish beruvchining moliyaviy sharoitidan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi.

114. Sog'omlashtirish uchun ish beruvchi tomonidan o'tkazilayotgan mablag'lar hisobidan kam ta'minlangan, ijtimoiy himoyaga muhtoj xodimlar, shuningdek, ko⁴p yillar davomida tizimda faoliyat yuritgan yolg⁴iz qariyalar, pensionerlar va nogironligi bo⁴lgan shaxslarga bepul yo⁴llanmalar ajratiladi.

115. Ish beruvchi tizimda ijtimoiy ob'ektlar bo⁴lgan taqdirda yoki yangi tashkil etilganda ulami mablag⁴ bilan ta'minlaydi, moddiy-texnik bazasini mustahkamlash va mavsumga o⁴z vaqtida tayyorlash choralarini ko⁴radi.

116. Ish beruvchi koronavirus yoki boshqa yuqumli kasalliklar tufayli joriy qilingan karantin Choralari davrida xodimlarga Jamoa shartnomalarida belgilanadigan imtiyoz va kafolatlar berishni o⁴z zimmasisiga oladi.

IX. AYOLLAR MEHNATINI TARTIBGA SOLISH. AYOLLARGA VA OILAVIY VAZIFALARINI BAJARISH BILAN MASHG'UL ShAXSLARGA BERILADIGAN QO'SHIMCHALAR IMTIYOZLAR VA KAFOLATLAR

117. Taraflar ayollarga va oilaviy vazifalami bajarish bilan mashg'ul shaxslarga O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksida ko⁴zda tutilgan quyidagi kafolatlarga rioya etilishini hamda imtiyozlar berilishini ta'miniash majburiyatini o⁴z zimmalariga oladilar:

- a) homilador ayollar uchun (Mehnat kodeksining 4, 129, 149, 163, 202, 232, 394, 396, 398, 400, 403, 408, 458, 466-moddalari);
- b) ikki yoshga to'limgan bolasi bor ayollar uchun (Mehnat kodeksining 142, 149, 280, 395, 401, 402, 407-moddalari);
- d) uch yoshga to'limgan bolasi bor ayollar uchun (Mehnat kodeksining 129, 396, 397-moddalari);
- e) o'n ikki yoshga to'limgan ikki va undan ortiq bolasi yoki o'n olti yoshga to'limgan nogiron bolasi bor ayollar uchun (Mehnat kodeksining 232, 242, 401, 402-moddalari);
- f) o'n to'rt yoshga to'limgan bolasi bor ayollar uchun (Mehnat kodeksining 96, 227, 228, 327, 396, 398, 400-moddalari);
- g) o⁴n olti yoshga to'limgan nogiron bolani tarbiyalayotgan ota-onaning biri (vasiy, homiy) uchun (Mehnat kodeksining 227, 228, 237, 242, 396, 398, 399, 401, 402-moddalari).

118. Jamoa shartnomalari va kelishuvlarida quyidagilar nazarda tutilishini ta'minlash:
Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlami ta'minlash majburiyatlarini Ish beruvchi va uning tarkibiy bo'linmalarining vakolatlari shaxsi zimmasisiga yuklatish;

ishga qabul qilish va xizmat bo'yicha ko'tarishda xotin - qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlami yaratish;

xotin - qizlar va erkaklar mehnatiga haq to'lashda notenglikni bartaraft etish;
ayollarga malaka oshirish va qo'shimcha ma'lumot olish xuquqididan foydalanish uchun imkoniyatlar yaratib berish;

tibbiy xulosaga muvofiq homilador ayollarga yengilroq yoki noqulay ishlab chiqarish omillari ta'siridan holi bo'lgan ish o'rinnari ajratish;

homilador ayollami tibbiy ko'rikdan o'tishlari uchun, ulaming o'rtacha ish haqi saqlangan holda

ishdan ozod etish, agar mazkur ko'rikni ishdan tashqari vaqtida o'tkazish imkoniyati bo'lmasa;

ayollar uchun shaxsiy gigiena xonalarini tashkil etish;

moliyaviy imkoniyatdan kelib chiqib, ish beruvchi mablag'lari hisobidan ijtimoiy himoyaga muhtoj, ko'p bolali, nogironligi bor, homilador ayollami tibbiyat muassasalarida yoki sanatoriy - profilaktoriyda bepul davolash;

homiladorlik va tug⁴ ish ta'tillari kunini uzaytirish;

xotin - qizlamning jismoni faolligini oshirish uchun zarur shart - sharoitlar yaratish;

xotin - qizlar uchun sayohatlami tashkil etib borish.

119. Ikki yoshga to'lмаган bolaning ota-onasidan biriga (vasiysiga) dam olish va ovqatlanish uchun tanaffusdan tashqari bolani ovqatlantirish uchun qo'shimcha tanaffuslar beriladi. Bu tanaffuslar kamida har uch soatda, har biri o'ttiz minutdan kam bo'lмаган davomiylikda beriladi. Ikki yoshga to'lмаган ikki yoki undan ortiq nafar farzandi bo'lган taqdirda, tanaffusning davomiyligi kamida bir soat qilib belgilanadi. Bolani ovqatlantirish uchun tanaffuslar ish vaqtiga kiritiladi va o'rtacha ish haqi bo'yicha haq to'lanadi.

Ikki yoshga to'lмаган bola otasining yoki onasining (vasiysining) xohishiga ko'ra bolani ovqatlantirish uchun tanaffuslar dam olish va ovqatlanish uchun tanaffusga qo'shib berilishi yoxud ish kunining (smenaning) tegishincha qisqartirilgan holda boshiga yoki oxiriga ko'chirilishi, shu jumladan jamlangan holda ko'chirilishi mumkin.

120. Kasaba uyushma qo'mitasi ayollar mehnat sharoitlarini yaxshilashga ko'maklashishni o'z zimmasiga oladi, ayollar mehnati va sog⁴lig⁴i muhofazasi bo'yicha tashkilotning ijtimoiy dasturi bajarilishida Ish beruvchiga yaqindan yordam beradi.

X. YOSHLAR UChUN QO'SHIMChA IMTIYOZLAR VA KAFOLATLAR

121. Ish beruvchining ishida va rivojlanishida yosh mutaxassislar ishtiroti samarasini yanada oshirish hamda yoshlarni ijtimoiy himoya masalasi yechimini topish maqsadida Taraflar quyidagilarga kelishib oldilar:

Xalqaro Mehnat Tashkilotining "Ishga qabul qilish uchun eng kichik yosh to'g'risida"gi 138-sonli va "Bolalar mehnatining og⁴ir shakllarini taqiqlash va yo'q qilishga doir shoshilinch choralar to'g'risida"gi 182-sonli Konvensiyalariga binoan ishga qabul qilish uchun eng kichik yoshga rioya etish hamda bolalar mehnatining og⁴ir shakllarini taqiqlash yuzasidan aniq maqsadga yo'naltirilgan ish olib borish;

yoshlar bilan ishslash komissiyasini;

yoshlar bilan ishslash bo'yicha kompleks dastur va uni amalga oshirish tadbirlarini ishlab chiqish;

yosh xodimlar, mutaxassislar va boshqalar o'rtasida kasb mahorati bo'yicha tanlovlari o'tkazish;

yosh oilalar a'zolari bo'lган xodimlarga har taraflama yordam ko'rsatish.

122. Ish beruvchi oliy ta'lim, o'rta maxsus kasb-hunar ta'limi muassasalari bitiruvchilari va ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlarining boshqa toifalarini ishga joylashtirish, yosh kadrlami o'z ish o'rinlarida qo'nimliligini ta'minlashga har tomonlama ko'maklashishni hamda huquqiy savodxonligini oshirish borasida tizimli ishlarni o'z zimmasiga oladi.

123. Taraflar O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksida ko'zda tutilgan quyidagi kafolatlarga rioya etilishini hamda imtiyozlar berilishini ta'minlash majburiyatini o'z zimmalariga oladilar:

a) o'n sakkiz yoshga to'lмаган xodimlar uchun (Mehnat kodeksining 118, 129, 183, 230, 232, 234, 258, 327, 343, 354, 360, 422-moddalari);

b) oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan xodimlar uchun (Mehnat kodeksining 384-moddasi);

d) ishni ta'lim bilan birga qo'shib olib borayotgan xodimlar uchun (Mehnat kodeksining 383-moddasi);

e) ta'lim muassasalarini bitirgan xodimlar uchun (Mehnat kodeksining 96, 129, 161, 167, 289, 381-moddalari).

124. Ish beruvchining majburiyatlari:

o‘n sakkiz yoshga to‘laman xodimlarga mehnatni muhofaza qilish, ish vaqt, ta’tillar va boshqa mehnat shartlari sohasida qo‘shimcha imtiyozlar berish;

kasb - hunar ta’limi muassasalarida yosh mutaxassislamni tayyorlash, ulami Ish beruvchi faoliyatiga jalg etish borasida aniq maqsadga yo‘naltirilgan ish olib borish.

tizimdagi tashkilotlarda Ustoz-shogird tizimini joriy etish hamda ta’lim muassasalarini bitiruvchilarini shogirdlikka olgan ustoz xodimlami moliyaviy imkoniyatdan kelib chiqib, rag‘batlantirib borish.

125. Ta’lim muassasalarida ishlab chiqarishdan ajralmagan holda o‘qib, o‘quv rejasini bajarayotgan xodimlarga O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksida belgilangan imtiyozlarga qo‘shimcha tarzda, ishni ta’lim bilan qo‘shib olib borish uchun zarur bo‘lgan kundalik ish vaqtining boshlanishi va tamom bo‘lishining xodimga maqbul va ma’qul bo‘lgan vaqt o‘matilishi kafolatlanadi.

126. Kasaba uyushma qo‘mitasining majburiyatlari:

- a) yosh yigit-qizlarni kasaba uyushmalari faoliyatiga jalg etish ishlarini olib borish;
- b) o‘quvchi va talabalarning ishlab chiqarish amaliyotiga rahbarlik qilishga yuqori malakali ishchilar, rahbarlar, mutaxassislamni jalg qilishga ko‘maklashish;
- c) amaliyot o‘tashga biriktirilgan ta’lim muassasalarini bitiruvchilariga moliyaviy imkoniyatlardan kelib chiqib, bir martalik moddiy yordam ko‘rsatish;
- d) ishga qabul qilingan kasb-hunar ta’limi muassasalarini bitiruvchilari bilan mehnat shartnomalari tuzilishini, ular jamoa shartnomalari bilan tanishtirilishini ta’minalash;
- e) yangi ishga qabul qilingan yoshlarning ish joylarida qo‘nimligini ta’minalash bo‘yicha ish olib borish.

XI. MADANIY-MA’RIFIY IShLAR, JISMONIY TARBIYA VA SPORTNI OMMALASHTIRISH, MEHNATKASHLAR VAULARNING OILA A’ZOLARINI SOG‘LOMLASHTIRISH

127. Mazkur masalalarda Taraflar quydagilami o‘z zimmalariga oladilar:

har bir muassasada “Ma’naviyat va ma’rifat xonasi”ni tashkil etish va uni zamonaviy adabiyotlar, plakatlar, stendlar bilan ta’minalash;

“Kitobxon” burchaklarini tashkil etish va “Eng yaxshi kitobxon” ko‘rik - tanlovini 0‘tkazish;

umumxalq bayramlarini nishonlash kunlarida kasb mahorati hamda badiiy havaskorlik yo‘nalishlari bo‘yicha turli musobaqalar, ko‘rik-tanlovlarini tashkil etish;

xodimlar, ayniqsa yoshlami ma’naviy-ma’rifiy, g‘oyaviy-mafkuraviy dunyoqarashini yanada oshirish, siyosiy va huquqiy bilimini rivojlantirish, intellektual salohiyatini takomillashtirish maqsadida turli soha vakillarini jalg etgan holda davra suhbatlari, ma’naviy-ma’rifiy tadbirlar, muntazam “Ma’rifat soatlari”ni o‘tkazib borish;

jamoat tashkilotlari va jamg‘armalami jalg etgan holda, xodimlar va ulaming oila a’zolarini ommaviy sportga, turli sport seksiyalari, to‘garaklariga

jalg etish hamda ular o‘rtasida spartakiadalar va sport turlari bo‘yicha musobaqalar uyuştirish.

128. Ish beruvchi har oyda Mehnatga haq to‘lash jamg‘armasidan madaniy - ma’rifiy, jismoniy tarbiya - sport tadbirlari, respublika hududidagi tarixiy qadamjolarga sayohatlar tashkil etish, konsertlar, teatrlerga chiptalar va istirohat bog‘lariga taklifnomalar xarid qilish, moddiy yordam ko‘rsatish, rag‘batlantirish, Kasaba uyushmasi qo‘mitasining shtatdagi xodimlariga qo‘shimcha haq to‘lash va boshqa maqsadlar uchun Kasaba uyushmasi qo‘mitasi hisob raqamiga mablag‘ o‘tkazib borish

majburiyatini oladi. 0‘tkaziladigan mablag⁴ miqdori Jamoa shartnomasida belgilanadi. (*O‘zbekiston Respublikasi “Kasaba uyushmalari to‘g‘risida”gi Qonuning 18-moddasi*).

129. Ish beruvchi:

xodimlami qayta o‘qitish va malakasini oshirishga ko‘maklashadi;

xodimlar va ulaming farzandlarini sog‘lomlashtirish, dam oldirish bilan bog‘liq tadbirlami boshlang‘ich kasaba uyushma qo‘mitasining tavsiyasi asosida tashkil etadi;

jismoniy tarbiya va sport bilan shug‘ullanish uchun moddiy va boshqa sharoitlar yaratib beradi hamda mehnat jamoasida xodimlar gimnastikasini joriy etadi;

sog‘lom turmush tarzi va ommaviy sportni rivojlantirish maqsadida Ish beruvchi tizimidagi mehnat jamoalarida faoliyat yuritayotgan xodimga “Sport targ‘ibotchisi” qo‘shimcha vazifasini yuklaydi va uning bazaviy lavozim maoshiga qo‘shimcha 20 foiz miqdorida ustama belgilaydi;

ish vaqtidan so‘ng tanlangan kunlarda (haftada kamida bir marta) tizimdagi mehnat jamoalarida rahbar va barcha xodimlaming jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari (yugurish, suzish, futbol, badminton, voleybol, basketbol, stribol, stol tennisi va boshqalar) bilan shug‘ullanishini tashkil etadi;

xodimlar va ulaming oila a‘zolarining qiziqishlariga ko‘ra sport to‘garaklariga qatnashlari uchun moliyaviy imkoniyatdan kelib chiqib, imtiyozli chiptalar bilan ta‘minlaydi.

XII. KENGASHNING MAJBURIYATLARI

130. Kengash majburiyatları quyidagilami o‘z ichiga oladi:

xodimlaming mehnat va ijtimoiy-iqtisodiy huquqlarini hamda manfaatlarini himoya qilish;

mehnat jamoalarida ijtimoiy vaziyatni osoyishta bo‘lishiga yordam, huquqiy masalalar bo‘yicha maslahatlar berish;

xodimlaming huquq va manfaatlariga oid me’yoriy - huquqiy hujjatlar tayyorlash masalasini Ish beruvchi bilan birgalikda hal etish;

xodimlaming ish sharoitlarini, ulami sog‘lomlashtirishga oid masalalami ko‘rib chiqish hamda bu boradagi masalalami Ish beruvchi bilan birgalikda hal etishni ta‘minash;

xodimlar va ulaming farzandlarini sog‘lomlashtirish maskanlariga hamda oromgohlarga borishlari uchun yo‘llanma bilan ta‘minlashda ko‘maklashish.

131. Mehnat va kasaba uyushmalari to‘g‘risidagi qonunlar talablariga Ish beruvchi tomonidan rioya etilayotganligini nazorat qilib boradilar, aniqlangan kamchiliklami bartaraf etish bo‘yicha taqdimnomalar kiritadilar.

132. Xodimlaming mehnat huquqlarini himoya qilib, da’vo arizalari bilan sudga murojaat qiladilar.

133. Xodimlaming murojaatlarini ko‘rib chiqib, ular yuzasidan qonunlarga muvofiq tegishli javob beradilar.

134. Kasaba uyushmasi faollarini kasaba uyushmasi faoliyatining asosiy yo‘nalishlari bo‘yicha o‘qitishni o‘z zimmalariga oladilar.

XIII. KASABA UYUSHMASI ORGANLARINI VA UNING FAOLLARI HUQUQLARINI KAFOLATLASH

135. Ish beruvchining burchlari quyidagilami o‘z ichiga oladi:

kasaba uyushmasini qonun hujjatlarida belgilangan tartibda tuzish, faoliyat yuritishini ta‘minash hamda uning qonuniy huquqlariga rioya etish;

kasaba uyushmasi tashkilotlariga “Kasaba uyushmalari to‘g‘risida”gi Qonunga muvofiq, o‘z Nizomi va ushbu Kelishuvda belgilangan vazifalarini Ish beruvchi va uning tarkibiy tuzilmalarida amalga oshirilishiga ko⁴maklashish;

kasaba uyushmalariga Kelishuv va jamoa shartnomalarida belgilangan maqsadlar uchun tegishli miqdorlarda mablag'lar ajratish;

kasaba uyushmasi organining faoliyat ko'rsatishi uchun zarur shart - sharoitlami yaratib berish, zarur hollarda, kerakli bo'lган barcha me'yoriy - huquqiy hujjatlar va ma'lumotlami berish;

0'zbekiston Respublikasi qonunlari va Kelishuvda belgilangan talablaming ijrosini o'rganish uchun kasaba uyushmasi vakillarini ish o'rinalariga mone'liksiz kiritish;

qonun buzilish holatlarini bartaraf etish to'g'risidagi taqdimnomalami ko'rib chiqish va natijalari haqida kasaba uyushmasiga qonun hujjatlarida belgilangan muddatda ma'lum qilish;

dolzarb ijtimoiy - iqtisodiy muammolami kasaba uyushmasi va Ish beruvchi vakillari bilan tarmoq kasaba uyushma Respublika Kengashi ishtirokida muhokama qilib borish.

136. Kasaba uyushmasining saylab qo'yilgan organlari a'zolariga o'zlarining vakillik faoliyatini amalga oshirishlari munosabati bilan Ish beruvchi tomonidan biron bir shakldagi ta'qib qilinishdan himoya etish kafolatlanadi.

137. Ish beruvchi va uning tizimidagi muassasalami boshqarishda mehnat jamoalari vakillarining ishtirokini ta'minlash maqsadida Boshqaruv (maslahat-kengash, hay'at, komissiyalar) tarkibiga amaldagi qonunchilik doirasida boshlang'ich kasaba uyushmalari tashkilotlari rahbarlari kiritiladi.

138. Ish beruvchi tomonidan xodimlaming ijtimoiy - iqtisodiy huquq va manfaatlariga doir masalalar ko'rib chiqilayotganida hay'at yig'ilishlariga tarmoq kasaba uyushma Respublika Kengashi raisi taklif qilinadi.

139. Kasaba uyushmalari organlari tarkibiga saylangan va asosiy ishidan ozod etilmagan shaxslar bilan mehnat shartnomasini ish beruvchining tashabbusiga ko'ra bekor qilishga mehnat shartnomasini bekor qilishning umumiyligi tartibiga rioya etishdan tashqari, ular a'zo bo'lган kasaba uyushmasi organining roziligi oldindan olingen holda yo'л qo'yiladi, muassasa kasaba uyushmasi organining raisi bilan mehnat shartnomasini ish beruvchining tashabbusi bilan bekor qilishga esa bundan tashqari tegishli kasaba uyushmalari birlashmasining shunday roziligi olingen taqdirda yo'л qo'yiladi.

140. Kasaba uyushmalari organlari tarkibiga saylangan va ishlab chiqarishdagi ishidan ozod etilmagan xodimlar bilan mehnatga oid munosabatlami ulaming saylov vakolatlari tugaganidan keyin ikki yil ichida Ish beruvchining tashabbusiga ko'ra bekor qilishga mahalliy mehnat organining oldindan roziliginini olmasdan turib yo'л qo'yilmaydi.

141. Kasaba uyushmasining saylab qo'yiladigan organlaridagi lavozimlarga saylangani munosabati bilan ishlab chiqarishdagi ishidan ozod etilgan xodimlarga ulaming ushbu lavozimdagи vakolati tugaganidan keyin awalgi ishi (lavozimi) beriladi, bunday ish (lavozim) mavjud bo'lmasa - awalgisiga teng boshqa ish (lavozim) beriladi.

142. Kasaba uyushmasining saylab qo'yiladigan organlari tarkibiga saylangan xodimlar qonunlarda, mazkur Kelishuvda va jamoa shartnomalarida nazarda tutilgan imtiyozlardan foydalanadilar.

143. Asosiy ishidan ozod qilinmagan kasaba uyushmasi vakillariga mehnat jamoasining manfaatlarini ko'zlab jamoatchilik vazifalarini bajarishi uchun har haftalik ish vaqtining 30 foizidan kam bo'lmanan vaqt, shuningdek, kasaba uyushmasining yo'nalishi bo'yicha qisqa muddatli o'qishi uchun o'rtacha ish haqi saqlangan holda vaqt beriladi.

XIV. KELISHUVNING AMAL QILISHI, UNI AMALGA OSHIRISH MEXANIZMI VA BAJARILISHI UCHUN TARAFLARNING JAVOBGARLIGI

144. Mazkur Kelishuv 2023-yilning 1-may kunidan kuchga kiradi va uch yil (2025-yil 31-dekabr)gacha yoki yangisi tuzilmaguncha amal qiladi. Shu vaqt davomida unga qo'shimcha va o'zgartish kiritishga taraflaming kelishuvi asosida yo'л qo'yiladi. Qo'shimcha va o'zgartishlar

O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligida bildirish ro‘yxatidan o‘tkaziladi.

145. Taraflar mulkdori almashganda, qayta tashkil etilganda, nomi o‘zgarganda Kelishuv o‘z kuchini saqlab qoladi.

146. Ushbu Kelishuv Ish beruvchi va Kengash o‘rtasida imzolanganidan so‘ng, O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligiga bildirish ro‘yxatidan o‘tkazish uchun 7 kunlik muddat ichida taqdim etiladi.

147. Ish beruvchi Kelishuv O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligida bildirish ro‘yxatidan o‘tkazilganidan so‘ng ikki hafta ichida uning nusxasini tizimdag‘i barcha tarkibiy tuzilmalari - barcha muassasalariga jamoa shartnomalarini muvofiqlashtirish maqsadida jo‘natadi.

148. Taraflar mazkur Kelishuv va jamoa shartnomalarini bajarish yakunlarini mehnat jamoalari umumiy yig‘ilish (konferensiya)larida tegishli yilning 1-apreldan kechiktirmasdan ko‘rib chiqilishini ta’minlaydilar.

149. Ish beruvchi tomonidan yangi Tarmoq jamoa kelishuvi tegishli yilning yanvar oyidan, jamoa shartnomalarini tuzish yoki mavjud jamoa shartnomalariga o‘zgartish va qo‘srimchalami kiritish tegishli yilning mart oyidan kechiktirmay amalga oshiriladi.

150. Taraflar ushbu Kelishuvga asosan o‘z zimmalariga olgan majburiyatlaming bajarilishi haqida bir-birlariga yilda bir marotaba (har yilning fevral-mart oylarida) axborot beradilar.

151. Kelishuv ijrosini nazorat qilish uchun Taraflar vakillaridan iborat Ikki tomonlama ijtimoiy-mehnat masalalari bo‘yicha komissiya tuziladi (komissiya ro‘yxati ilova qilinadi). Kelishuv shartlarining bajarilishi bo‘yicha tekshirish olib borish vaqtida taraflar o‘zlaridagi buning uchun zarur bo‘lgan barcha ma’lumotlami taqdim etadilar.

152. Kelishuv talablari bajarilmagani aniqlangan taqdirda uni imzolagan shaxslarga yozma ravishda ma’lumotlar taqdim etiladi. Yozma ravishda kiritilgan ma’lumotlar komissiya tomonidan 7 kun ichida muhokama etilib, so‘ngra tegishli qaror qabul qilinadi.

153. Ushbu Kelishuv uch nusxada tuzilgan bo‘lib, Ish beruvchi, Kengash hamda O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligiga bir nusxdan beriladi.

154. Kelishuv imzolangan kundan e’tiboran o‘n kundan kechiktirmay ommaviy axborot vositalarida yoki taraflaming rasmiy veb-saytlarida e’lon qilinadi.

*Tarmoq jamoa kelishuviga
Ilova*

**Tarmoq jamoa kelishuvida belgilangan vazifalarning bajarilishini nazorat qiluvchi
ikki tomonlama ijtimoiy - mehnat masalalari bo'yicha komissiya
TARKIBI**

T/r	F.I.Sh	Lavozimi	Imzosi -----
1	Z. Azimov	0'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Boshqaruv Raisining birinchi o'rribosari	
2	G. Rashidova	0'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Boshqaruv Raisi o'rribosari	
3	M. Inomjonova	0'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Xodimlami boshqarish departamenti direktori	
4	N. Tashmatov	0'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankining Yuridik departamenti direktori	
5	A. Erkinov	0'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankining kasaba uyushmasi qo'mitasi raisi	
6	A. Yuldashev	0'zbekiston davlat muassasalari va jamo&b xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi raisi o'rribosari	
7	D. Erdashev	0'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi Mehnat inspeksiyasi boshlig'i	
8	B. Djumayev	0'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi bosh yuriskonsulti	
9	A. Ergashev	0'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Markaziy apparatining moliya bo'limi mudiri	
10	H. Sharipov	0'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Markaziy apparatining ijtimoiy-iqtisodiy himoya bo'limi mudiri	

Izoh: Komissiya tarkibidagi xodimlar boshqa ishga o'tkazilganda, uning o'miga tayinlangan xodim (mutaxassis) komissiya a'zosi hisoblanadi.

*Tarmoq jamoa kelishuviga
Ilova*

**Tarmoq jamoa kelishuvida belgilangan vazifalarning bajarilishini nazorat qiluvchi
ikki tomonlama ijtimoiy - mehnat masalalari bo'yicha komissiya
TARKIBI**

T/r	F.LSh	Lavozimi	Imzosi -----.
1	Z. Azimov	O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Boshqaruv Raisining birinchi o'rinnbosari	
2	G. Rashidova	O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Boshqaruv Raisi o'rinnbosari	
3	M. Inomjonova	O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki Xodimlami boshqarish departamenti direktori	
4	N. Tashmatov	O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankining Yuridik departamenti direktori	
5	A. Erkinov	O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankining kasaba uyushmasi qo'mitasi raisi	
6	A. Yuldashev	O'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi raisi o'rinnbosari	
7	M. Maxbubov	O'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi raisi maslahatchisi	
8	D. Erdashev	O'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi Mehnat inspeksiysi boshlig'i	
9	B. Djumayev	O'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika Kengashi bosh yuriskonsulti	
10	H. Sharipov	O'zbekiston davlat muassasalari va jamoat xizmati xodimlari kasaba uyushmasi Markaziy apparatining ijtimoiy-iqtisodiy himoya bo'limi mudiri	

Izoh: Komissiya tarkibidagi xodimlar boshqa ishga o'tkazilganda, uning o'miga tayinlangan xodim (mutaxassis) komissiya a'zosi hisoblanadi.